

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการบริหารงานในสถานศึกษานั้น ฟิชค์ (Fisk 1957 : 211-225) ได้สรุปว่า
งานของสถานศึกษามี 4 ประเภท คือ

1. การบริหารงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
2. การบริหารงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการขยายหรือปรับปรุงโอกาสทางการศึกษา
หรืองานทางด้านวิชาการ
3. การบริหารงานบุคคล คือ การแสวงหา บรรจุ พัฒนา ปรับปรุงครู เจ้าหน้าที่
และนักเรียน ตลอดจนการให้พ้นจากงานหรือโอนย้ายไปจากโรงเรียนของบุคคล
4. การบริหารงานธุรการ การเงิน อาคาร สถานที่ บริเวณ และการบริการต่าง ๆ

นอกจากนี้ สมิท และคณะ (Smith and Others 1961 : 170) ได้จำแนกการ
บริหารของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย งานวิชาการ งานบริหาร งานบุคคล งานกิจการนักเรียน
งานการเงิน งานอาคารสถานที่ งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และงานด้านธุรการอื่น ๆ

แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านการ
บริหารพลศึกษา ได้รวบรวมจำแนกเนื้อหาออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. ด้านผู้บริหาร
2. ด้านครูพลศึกษา
3. ด้านนักศึกษา
4. ด้านผู้ปกครอง
5. ด้านงบประมาณ
6. ด้านอุปกรณ์
7. ด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

8. ด้านการจัดและดำเนินการโครงการผลศึกษาในสถานศึกษา

- 8.1 โครงการสอนผลศึกษาในสถานศึกษา
- 8.2 โครงการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา
- 8.3 โครงการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างสถานศึกษา
- 8.4 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ
- 8.5 โครงการผลศึกษาพิเศษ

1. ด้านผู้บริหาร

การบริหารผลศึกษาที่จะก่อให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมต้องอาศัยบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญ ดังที่ ภิญญู สาร (2526 : 267) ได้กล่าวว่า

การบริหารงานบุคคล คือ หัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภท ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยงานขนาดเล็กหรือหน่วยงานขนาดใหญ่ จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จสมตาม เป้าหมายหรือไม่ เพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคนและทุกฝ่าย ถ้าผู้บริหารขาดความสามารถในการบริหารงานบุคคล.....โครงการทั้งหลายที่ผู้บริหารวางไว้ ก็จะล้มเหลว เพราะมีคนก็เหมือนไม่มี ในเมื่อคนเหล่านั้นไม่ร่วมมือและหย่อนสมรรถภาพ

ดังนั้น บุคลากรที่เป็นปัจจัยสำคัญก็คือ ผู้บริหารจะต้องจัดกระบวนการบริหารในสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการบริหาร ตามที่ กุลิกและเออร์วิก (Gulick, L. and Urwick, L. quoted in Bucher 1975 : 16-19) ได้ใช้คำว่า หอัสคอบ (POSDCORB) คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้างว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ วางแนววิธปฏิบัติหรือด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดรูปโครงหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อกันสัมพันธ์กันตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันไป

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การบริหารงานอันเกี่ยวข้องกับ ตัวบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ทุกประเภทของหน่วยงาน การบริหารงานบุคคลดังกล่าว รวมถึงแต่การ แสวงหาคนมาทำงาน การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลที่บรรจุแต่งตั้งไว้แล้ว การ บำรุงขวัญ การเลื่อนขั้นและลดขั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากงานและการบำรุงรักษาสภาพ ของการทำงานที่ดีและมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ตลอดไป

4. การวินิจฉัยสั่งการและมอบหมายงาน (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการหลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณางานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการ ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะผู้บริหารเป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานงานหรือสัมพันธ์ หน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การหรือสำนักงานใหญ่ เพื่อก่อให้เกิดการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการทำซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน แต่ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืนกัน เพื่อ วัตถุประสงค์หลักขององค์การหรือหน่วยงานใหญ่ร่วมกัน

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชา หรือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งเบื้องบนและเบื้องล่าง การเสนอรายงานทำให้ผู้บังคับบัญชา ทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะ สะดวกแก่การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ในขณะเดียวกัน ควร เสนอรายงานให้ผู้ร่วมงานหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ทราบด้วย จะเป็นการสร้างความ เข้าใจ อันดีร่วมกันและเป็นการบำรุงขวัญไปในตัว การเสนอรายงานจำเป็นที่จะต้องบันทึกหลักฐาน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้เป็นระยะ ๆ มีการวิจัย การประเมินผล และการตรวจสอบ

7. งบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนหรือโครงการในการใช้จ่ายเงิน การบัญชี และการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินหรือตรวจสอบ บัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม

ในการวิเคราะห์กระบวนการบริหารเมื่อเร็ว ๆ นี้ (ทิพย์ไธย สาร 2526 : 209-211) ทีด (Tead) กล่าวว่า ลำดับขั้นสำคัญสำหรับการดำเนินการบริหาร เป็นกระบวนการ (Administrative Process) มี 10 ขั้น คือ

1. การกำหนดความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของงานให้ชัด เจนและรัดกุม
2. การจัดทำแผนภูมิอย่างกว้าง ๆ ของโครงสร้างของงานให้ชัด เจนและรัดกุม
3. การบรรจุและจัดระเบียบหรือกำหนดขอบข่ายของอำนาจและหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่

ฝ่ายบริหารทุกคน

4. การมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ผู้อื่นรับงานไปทำเป็นส่วน ๆ ไป
5. การควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินไปด้วยดี
6. การปฏิบัติภารกิจทุกอย่างที่จำเป็น เป็นการรักษาปริมาณและคุณภาพของงานให้อยู่

ในสภาพที่ด้อยอยู่เสมอ

7. การจัดให้มีการติดต่อสัมพันธ์กันทุกหน่วยงานและทุกตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกัน โดยอาศัยคณะกรรมการต่าง ๆ ทำหน้าที่ประสานงาน
8. การดำเนินการทุกอย่างในการบำรุงขวัญ กระตุ้นและให้กำลังใจ เพื่อให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ทุกคนทั้งหน่วยงาน ทำงานอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ
9. การประเมินผลงานโดยเปรียบเทียบกับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตั้งแต่ต้น
10. การพิจารณางานในอนาคตและการตั้งความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การหรือหน่วยงานไว้รับสถานการณ์ในอนาคต พร้อมกับเตรียมผู้ทางตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ไว้ให้พร้อม สำหรับการปฏิบัติงานขั้นต่อไปในอนาคต

กระบวนการบริหารตามลำดับขั้นของทีด (Tead) ที่กล่าวมาแล้วนั้น พึ่งเล็งความสำคัญของการทำงานสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานย่อยมากกว่ากูลิค (Gulick)

ในวงการบริหารการศึกษาโดยเฉพาะ ปรากฏว่า เซียร์ (Sears) ซึ่งเป็นนักการศึกษา มีชื่อคนหนึ่ง เขียนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษาไว้เมื่อ พ.ศ. 2493 สรุปได้ว่ามีกระบวนการบริหาร 5 อย่าง คือ

1. การวางแผนหรือโครงการ (planning)
2. การจัดเค้าโครงการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งงานต่าง ๆ ไว้ให้แน่นอนและรัดกุม (organizing)
3. การวินิจฉัยสั่งการและมอบหมายงาน (directing)
4. การประสานงาน (coordinating)
5. การควบคุมและติดตามดูแลการปฏิบัติงาน (controlling)

ประมาณ 5 ปีหลังจากข้อเสนอของเซียร์ (Sears) สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators) เสนอกระบวนการบริหารการศึกษา 5 ประการ ออกมาใหม่ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือโครงการสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต ให้ตรงเป้าหมายที่ต้องการ โดยกำหนดงานที่จะทำ วิธีทำ และวัตถุประสงค์รายย่อยของการทำงานนั้น ๆ ขึ้นไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย
2. การแสวงหาและกำหนดตัวบุคคลและวัสดุทุกชนิดที่จำเป็น เพื่อการปฏิบัติงานตามแผน (Allocation)
3. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) หมายถึง การบำรุงขวัญ กระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ
4. การประสานงาน (Coordination) หมายถึง การจัดให้ผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยพบปะปรึกษาหารือกัน เพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของผู้อื่น และเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก
5. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะ ให้ทราบผลการปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาทางแก้ไขทุกระยะและการประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบผลงานที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้แต่ต้น เพื่อวางแผนใหม่สำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารทั้งในด้านการบริหารทั่วไปและการบริหารการศึกษา มีเป็นจำนวนมากด้วยกัน พอจะสรุปรวมความเห็นของนักบริหารการศึกษาส่วนใหญ่ได้ว่า กระบวนการบริหารจะต้องประกอบด้วยรายการต่อไปนี้ โดยไม่จำเป็นที่จะต้องเรียงลำดับตามนี้คือ

1. สำรองความต้องการและความจำเป็นขององค์การหรือหน่วยงาน (recognizing needs)
2. สำรองปัญหาที่เกี่ยวข้อง (exploring problems)
3. กำหนดหรือตั้งความมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการปฏิบัติงานและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (defining purposes) ให้แน่ชัด
4. สำรองและแสวงหาทรัพยากรทั้งในด้านกำลังคน กำลังเงิน และวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ (determining resources)
5. มีความคิดริเริ่มในการทำงานหรือปฏิบัติการ (initiating)
6. วางแผน (planning)
7. ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง (involving people)

8. กำหนดนโยบาย (making policy)
9. แสวงหาข้อมูล (seeking information)
10. วางแนวทางปฏิบัติงาน (formulating courses of actions)
11. รวบรวมข้อมูล (collecting data)
12. แก้ปัญหา (solving problems)
13. กำหนดผลงานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต (predicting)
14. ตัดสินใจสั่งการ (making decisions)
15. กำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานตามลำดับความสำคัญของงานแต่ละอย่าง
(setting goals)
16. วางโครงสร้างของรูปแบบในการบริหารหน่วยงาน (organizing)
17. กำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากร (determining roles)
18. มอบอำนาจหน้าที่กระจายให้แต่ละคนทำ (delegation)
19. แสวงหา (allocation) ทั้งกำลังคน เงิน และวัสดุครุภัณฑ์
20. ท่างงบประมาณ (budgeting)
21. จัดสรรวัสดุต่าง ๆ ให้บุคลากร (providing materials)
22. บริหารงานบุคคล (staffing)
23. ดำเนินงานตามแผน (implementing)
24. ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ (utilizing resources)
25. สื่อสารติดต่อหรือส่งคมนาคม (communication)
26. รายงาน (reporting)
27. บังคับบัญชา ดูแล สั่งการ (directing)
28. ควบคุมและนิเทศงาน (controlling and supervising)
29. ใช้อิทธิพลกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงาน (influencing)
30. กระตุ้นหรือเร่งรัด (stimulating)
31. ดูแลกว้าง ๆ ทั่วไปให้งานเดินด้วยดีตามแผน (overseeing)
32. ประสานงานให้ทุกหน่วยร่วมมือกัน (coordinating) ประเมินผลรวม
33. วัดผลย่อยเป็นระยะ ๆ (appraising)

34. ประเมินผลรวม (evaluation)

35. ตรวจสอบงาน โดยเปรียบเทียบผลงานที่ปรากฏกับแผนและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่เดิมและหาทางแก้ไขปรับปรุง (reviewing)

เกร็ก (Gregg) นำเอารายการทั้ง 35 รายการของกระบวนการบริหารทั้งหมดที่กล่าวแล้วข้างต้นมาวิเคราะห์ เพราะเห็นว่ามีหลายรายการซ้ำซ้อนกัน คงต่างกันเฉพาะรูปศัพท์เท่านั้น แล้วสรุปว่าความจริงกระบวนการทั้งหมด มีตัวประกอบเพียง 7 ประการเท่านั้น คือ

1. การตัดสินใจสั่งการ (decision making)
2. การวางแผน (planning)
3. การจัดระเบียบงานหรือกำหนดอำนาจหน้าที่ภายในหน่วยงาน (organizing)
4. การเสนอรายงานหรือติดต่อกันระหว่างหน่วยงานย่อย (communicating)
5. การใช้อิทธิพลกระตุ้นให้บุคลากรทำงาน (influencing)
6. การประสานงาน (coordinating)
7. การประเมินผล (evaluating)

ดังนั้น ในการบริหารผลศึกษาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ก็ต้องใช้กระบวนการบริหารดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่ว่าจะ เป็นกระบวนการของกวลิกและเออร์วิค, ทิค, เชียร์ หรือเกร็ก และเพื่อที่จะให้ทราบว่า การจัดและบริหารผลศึกษาในสถานศึกษา มีปัญหาอย่างน้อยเพียงใด ผู้วิจัยขอนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้คือ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสมือน พิษิตกุล (2513 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาการจัดและการบริหารด้านผลศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู" โดยใช้แบบสอบถามศึกษาจากอาจารย์ผลศึกษา 62 คน สังกัดสถาบันฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จำนวน 26 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า

1. อัตราส่วนของอาจารย์ผลศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ต่ำกว่าอัตราส่วนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
2. ภูมิของอาจารย์ผลศึกษา ส่วนมากยังมีวุฒิทางผลศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

3. โครงการผลศึกษาโดยทั่วไปสมบูรณ์ แต่การจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อบรรดิกการแก่นักเรียนฝึกหัดครูที่เรียนซ้ำยังไม่ค่อยได้จัดทำ

4. อุปกรณ์การสอนรวมทั้งสถานที่ในการสอน ยังมีจำนวนไม่เพียงพอแก่จำนวนนักศึกษา

ชนะ แสงงาม (2519 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษามีคุณภาพการจัดการจัดและบริหารผลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุบลราชธานี" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดเทศบาล จำนวน 265 โรงเรียน พบว่า

1. การสอนผลศึกษาในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ครูประจำชั้นทำหน้าที่สอนเอง

2. กิจกรรมในวิชาผลศึกษาตามหลักสูตรประโยคประถมศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่สอนครบทั้ง 6 ประเภท แต่กิจกรรมที่สอนมากตามลำดับ คือ เกมต่าง ๆ แชรบอล ฟุตบอล และกายบริหาร

3. ครูใหญ่ส่วนมากเห็นความสำคัญของวิชาผลศึกษาและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาผลศึกษาด้วย

4. อุปสรรคในการจัดและบริหารงานด้านการสอนวิชาผลศึกษาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบมากคือ ขาดงบประมาณและอุปกรณ์การสอน

5. การส่งเสริมด้านการสอนวิชาผลศึกษา ครูใหญ่ส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานเจ้าสังกัดช่วยเหลือเกี่ยวกับภคิการ เล่น การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร จัดอบรมสัมมนาแก่ครูผลศึกษาด้วย

6. ผลที่ได้รับจากการสอนวิชาผลศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ครูใหญ่ส่วนใหญ่เห็นว่าได้ผลปานกลาง

ประดับ แก้วผลึก (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับการจัดและบริหารผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเขตการศึกษา 12" ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากหัวหน้าหมวดพลานามัยและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเขตการศึกษา 12 จำนวน 140 คน (70 โรงเรียน) วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลของการวิจัยพบว่า

1. ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเขตการศึกษา 12 ยังมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบอัตราส่วนกับจำนวนนักเรียน
2. กิจกรรมในวิชาพลศึกษาที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ ฟุตบอล บาสเกตบอล และ วอลเลย์บอล
3. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีความ เข้าใจในบทบาททางพลศึกษาน้อย
4. อุปสรรคในการจัดและบริหารพลศึกษาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบมากคือ ขาดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกของการสอนพลศึกษา
5. หัวหน้าหมวดพลศึกษามักต้องการให้พลศึกษามีเทศก์ ช่วยเหลือเกี่ยวกับเอกสาร คู่มือ และจัดอบรมหรือสัมมนาแก่ครูพลศึกษา

จากการวิจัยทางด้านปัญหาการจัดและการบริหารพลศึกษาในโรงเรียน จะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยไม่ค่อยเน้น เกี่ยวกับกระบวนการบริหารและประสิทธิภาพในการบริหาร ส่วนใหญ่มักจะเน้น ทางด้านกิจกรรมและการสอนพลศึกษา ซึ่งทำให้การวิจัยไม่สามารถสรุปปัญหาการจัดและการบริหารพลศึกษาในโรงเรียนได้ชัดเจน จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีงานวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดและบริหารพลศึกษาดังต่อไปนี้

ปาเมลา ริคซี แคช (Pamela Ricci Cash 1983 : 1722-A - 1723-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารการศึกษาในระดับวิทยาลัย : การพัฒนาและการตรวจสอบความตรง" แบบสอบถามประกอบด้วยหลักสำคัญ 7 ประการ ในการจัดการของผู้บริหารงานเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ธุรกิจและการเงิน, ความสัมพันธ์กับชุมชน, บุคลิกภาพของผู้นำ, สิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษา, การบริหารงานบุคคล, งานอาชีพของผู้นำ, การบริการเกี่ยวกับการศึกษาแก่นักเรียน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารการศึกษา จากดิวิชั่น 1 และดิวิชั่น 3 ของสมาคมผู้บริหารการศึกษาระดับวิทยาลัยแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ปี 1981 - 1982

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารงานเกี่ยวกับการศึกษา คือ การจัดการด้าน ธุรกิจและการเงิน และการจัดการด้านการบริหารงานบุคคล

2. ด้านครูพลศึกษา

บุคลากรที่เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการสอนพลศึกษาคือ ครูพลศึกษา ซึ่ง บิว เจอร์ (Bucher 1975 : 592) กล่าวว่า ครูพลศึกษาคือครูที่ทำหน้าที่เหมือนกับครูอื่น ๆ ที่มีหน้าที่อบรมและสั่งสอนให้ความรู้แก่นักเรียน แต่ครูพลศึกษายังต้องรับภาระนอกเหนือออกไปจากนั้นอีกคือ จะต้องช่วยให้นักเรียนมีการเจริญเติบโตและพัฒนาทักษะทางกาย ทางกีฬา ความอดทน ความกระตือรือร้น มนุษยสัมพันธ์และการเป็นผู้นำ นอกจากนี้ บิว เจอร์ (Bucher 1975 : 254) ได้กล่าวไว้อีกว่า

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริหารก็คือ บุคคลซึ่งจะทำให้องค์การประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ดังนั้นในการบริหารก็ต้องคำนึงถึงคุณภาพของครูพลศึกษา.....
.....
.....
ครูพลศึกษาควรต้องมีความสนใจพลศึกษา.....
.....

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในสถานศึกษา ครูพลศึกษาจะมีบทบาทสำคัญที่สุด ในการที่จะทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในสถานศึกษา ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ครูพลศึกษาจะต้อง เป็นผู้ที่มีความ เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาแขนงนี้ มีความรู้ความชำนาญ สามารถจัดสภาพการณ์ที่จะส่งเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้ การปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียน จะเป็นสิ่งหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นว่า วิชาพลศึกษา จะได้รับการยอมรับจากครูในโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนประชาชนทั่วไป

ดั่งที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 38) กล่าวว่า

ครูพลศึกษานับว่ามีความสำคัญในวิชาพลศึกษาเป็นอย่างมาก การที่วิชาพลศึกษาจะมีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ มากน้อยเพียงใดนั้น จะขึ้นอยู่กับครูพลศึกษาสามารถจัดหรือสอนวิชาพลศึกษาให้นักเรียนได้รับประโยชน์หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ถ้าครูสามารถจัดโปรแกรมพลศึกษาให้มีการเรียนการสอนที่นักเรียนได้รับประโยชน์มาก ผู้บริหาร นักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนประชาชนทั่วไป ก็จะเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา ต้องการให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาคือไป แต่ถ้าหากการสอนวิชาพลศึกษาของครู ตรงกันข้ามกับที่กล่าวนี้ โรงเรียนหรือผู้มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน ก็คงจะเลิกสนับสนุนหรือจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนก็ได้

บทบาทของครูพลศึกษา

วรศักดิ์ เทียรชอม (2527 : 37-41) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูพลศึกษาไว้ว่า ครูพลศึกษานับว่าเป็นครูที่มีภาระหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าครูที่สอนวิชาอื่น ๆ ในชั้นเรียน คือ นอกจากจะมีหน้าที่ได้รับผิดชอบในการสอนในห้องเรียนแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างอื่นในคอนเย็นวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือวันหยุดราชการอีกด้วย ซึ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา มีดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญโดยตรงของครูพลศึกษา ที่จะต้องปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือที่โรงเรียนได้วางไว้
2. หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมพลศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตร เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ และการจัดพลศึกษาเพื่อนันทนาการในเวลาว่าง
3. หน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนครูอื่น ๆ ตามปกติในโรงเรียนจะมีครูพลศึกษาหลายคน ครูแต่ละคนจะต้องทำงานร่วมกัน ประสานงานกันได้
4. หน้าที่และความรับผิดชอบในการ เคารพค่อนนโยบายและระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน เช่น นโยบายและระเบียบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูทุกคนควรปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด
5. หน้าที่และความรับผิดชอบในการ เคารพและเข้าใจในหลักสูตรสายวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียน
6. หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อวิชาชีพ เช่น เป็นสมาชิกสมาคมหรือองค์การวิชาชีพ ค้นคว้าและวิจัยความรู้และวิธีการใหม่ ๆ
7. หน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน เช่น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาหรือการพลศึกษา

สำออง พ่วงบุตร (2525 : 157-158) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของครูพลศึกษาคือวิชาชีพว่า ครูพลศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญซึ่งที่จะส่งเสริมคุณภาพของวิชาชีพให้สูงขึ้น ความสำคัญของครูพลศึกษาขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ ครูพลศึกษาต้องมีความรู้ในเรื่องของวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรโดยละเอียด รวมทั้งส่วนประกอบอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตร การวัดและการประเมินผล วิชาพลศึกษา
2. ความสามารถในการสอน ครูพลศึกษาต้องศึกษาจุดประสงค์ของการสอนในแต่ละรายวิชาและสามารถสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ครูพลศึกษาที่ต้องชวนช่วยแสวงหาวิธีการที่จะให้การสอนได้บรรลุผลได้อย่างรวดเร็ว
3. บุคลิกลักษณะ ครูพลศึกษาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักเรียน เพราะนักเรียนมีโอกาสใกล้ชิดมากกว่าผู้สอนวิชาอื่น ครูพลศึกษาจะต้องแสดงบุคลิกให้เป็นที่ศรัทธาของนักเรียน เช่น สุภาพอ่อนโยน กล้าแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาที่ดีต้องเป็นบุคคลที่สามารถปรับตัว เข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการประกอบกิจกรรมทางด้านพลศึกษา โดยไม่แสดงความรังเกียจหรือหลีกเลี่ยง
5. มีคุณธรรมและความประพฤติที่ดี ครูพลศึกษาต้องมีคุณธรรมประจำใจและมีความประพฤติที่เหมาะสม เช่น รับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่เสเพล มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา เสียสละเพื่อส่วนรวม รับผิดชอบต่อการกระทำของคน ไม่ประพฤติเสื่อมเสียในเรื่องการพนันและเรื่องชู้สาว
6. มีความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้ยึดมั่นในระบบของการปกครองอันมีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รู้จักหน้าที่ของคนเพื่อส่วนรวม

คุณลักษณะที่ดีของครูพลศึกษา

คอทรี (Daughtrey 1973 : 66-76) กล่าวว่า ครูพลศึกษาควรจะเป็นผู้ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้คือ มีความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อส่งเสริมให้มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่น่าพอใจ เป็นมิตร ชอบแสดงออกและมีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี มีความรู้ ค้นคว้ากับทักษะและเทคนิคทุกอย่างที่จำเป็นต่อการสอนพลศึกษา อุทิศเวลาและตัวเอง กระตือรือร้น สนใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจในวิชาชีพ ปรับปรุงสถานภาพของตนโดยการวิจัยศึกษา เข้าร่วมสมาคมวิชาชีพ มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสอน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน รู้จักเลือกกิจกรรมการสอนที่เหมาะสม มีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางจิตใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำเสียงในการพูดดี สุภาพ

นอกจากนี้ควรมีลักษณะพิเศษคือ รู้และปฏิบัติตามปรัชญาทางการพลศึกษา สามารถตอบคำถามทางพลศึกษาและสามารถสาธิตการสอนกิจกรรมพลศึกษาได้ มีลักษณะภายนอกเป็นที่น่าประทับใจแก่ผู้พบเห็น มีความคุ้นเคยกับระบบโรงเรียน

ในปี ค.ศ. 1968 บิวเซอร์ (Bucher 1975 : 592-597) ได้กล่าวถึงครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาว่า ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติต่อไปนี้

1. ได้รับการฝึกฝนทางการพลศึกษาอย่างดี มีความกระตือรือร้น มีวัฒนธรรม มีระเบียบวินัย สุขภาพดี อารมณ์มั่นคง ทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ดี ปรับตัวได้ดี มีคุณสมบัติในการคิด ปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ใหญ่ ๆ ได้ สนใจในสวัสดิภาพของนักเรียน และสนใจในการทำงาน

2. สิ่งที่พึงปรารถนาพิเศษสำหรับครูพลศึกษา คือ ต้องมีพื้นฐานของคุณสมบัติทางกีฬา เฉลียวฉลาด เป็นนักวิชาการ บุคลิกภาพดี และมีความรู้ในด้านการสอน

ครูพลศึกษาทำหน้าที่เหมือนกับครูวิชาอื่น ๆ ในการให้ความรู้แก่เด็ก แต่ครูพลศึกษา ยังต้องรับภาระนอกเหนือออกไปจากนั้นคือ ให้เด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการทักษะทางกาย ทางกีฬา ความอดทน ความกระตือรือร้น มนุษย์สัมพันธ์ การเป็นผู้นำ นอกจากนี้แล้ว ครูพลศึกษา ยังต้องมีศีลธรรมสูง บุคลิกภาพเป็นที่น่าเชื่อถือ ไม่มีการทวงร่างกายและหน้าที่ของร่างกาย มีอวัยวะที่เคลื่อนไหวได้ดี มีลักษณะทางกลไกการเคลื่อนไหวดี มีสามัญสำนึกสูง เป็นนักวิชาการอย่างมาก มีคุณสมบัติทางสังคมดี สนใจในการสอน ถือว่าการสอนเป็นวิชาชีพอันดีที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

บิวเซอร์ (Bucher) ยังกล่าวถึงความคิดเห็นของแจ็กสัน (Jackson) ซึ่งได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูพลศึกษาว่าต้องประกอบด้วย

1. เชื่อในคุณค่าของการสอนและการเป็นผู้นำ
2. ส่งเสริมสวัสดิภาพของคนทุกคน
3. มีความรับผิดชอบ
4. เข้าใจในพฤติกรรมของบุคคลวัยต่าง ๆ
5. เข้าใจสังคมและพฤติกรรม

6. มีความคิดในเรื่องชุมชน
7. มีคุณสมบัติทางสมองและมีสามัญสำนึกเหนือระดับ เฉลี่ย
8. มีสุขภาพสูงกว่าระดับ เฉลี่ย
9. มีเสียงดีและสติปัญญาดี
10. ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
11. มีอารมณ์ขัน
12. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

วรสักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 47-49) กล่าวว่า ครูพลศึกษาที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางการพลศึกษาได้ดีและมีประสิทธิภาพ ควรจะมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ดีทั้งในด้านวิชาการศึกษาทั่วไป วิชาครู และวิชาพลศึกษา
2. เป็นผู้ที่ความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาอย่างแท้จริง
3. เป็นผู้ที่มีความรู้ลึกในความรับผิดชอบสูง
4. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตือรือร้น
5. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์
6. เป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีจิตใจโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
7. เป็นผู้ที่รักเด็ก มีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ พอจะสรุปได้ว่า ครูพลศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนวิชาพลศึกษาให้บรรลุตาม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของพลศึกษา และจากการวิจัยทางด้านสมรรถภาพของครูพลศึกษา ผลของการวิจัยจะสามารถนำมาปรับปรุงส่งเสริมให้ครูพลศึกษามีสมรรถภาพดีขึ้น รายละเอียดของงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถภาพของพลศึกษา ได้เรียบเรียงลำดับในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในระดับประถมศึกษา

สมบูรณ์ ลิขิตยี่งวรา (2525 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารการศึกษาและครูพลศึกษา มีความเห็นว่าครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษา ควรจะมีสมรรถภาพมากในด้านต่อไปนี้คือ

ด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธีการสอนและการใช้อุปกรณ์ ด้านคุณลักษณะและเจตคติ ด้านสุขภาพ
ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการปกครอง ด้านการกีฬาและความสามารถทางการกีฬา
ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการให้บริการ

สาทร่าย แดงนาวา (2527 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการของครู
และผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการจัดบริการและการจัดโครงการในโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามให้ครู 272 คน และผู้บริหาร 155 คน ใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 63 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการจัด
บริการ และจัดโครงการอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน ซึ่งโครงการกีฬาและนันทนาการจัดอยู่ในลำดับ
ที่ 7 ส่วนผู้บริหารมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการจัดบริการโครงการ อยู่ในระดับมาก
10 ด้าน ซึ่งโครงการกีฬาและนันทนาการจัดอยู่ในลำดับที่ 10

ขวัญชัย สิงรักษา (2529 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน ครู และครูพลศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษาใน
โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 213 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 639 คน
ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา มีสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ อยู่ในระดับมากคือ ด้านหลักสูตรและวิชาการ
ด้านการสอน ด้านการประเมินผล ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ
ด้านสุขภาพ และด้านคุณลักษณะและเจตคติ

จากการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว หอจะสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษา
มีความเห็นว่า ครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ควรมีสมรรถภาพมากในด้านความรู้ หลักสูตรและ
วิชาการ การสอน การประเมินผล บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ คุณลักษณะ
และเจตคติ การปกครองและการให้บริการ

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

อนันต์ เอี้ยวเจริญ (2524 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน ครู และครูพลศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา "พบว่า

ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูอื่น ๆ มีความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรจะมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้ อยู่ในระดับมาก คือ สมรรถภาพด้านความเข้าใจและการใช้หลักสูตรการสอนและการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านการปกครองชั้นเรียน และการแนะแนว ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านการประเมินผลและด้านพฤติกรรมทั่วไป สำหรับครูพลศึกษานั้น นอกจากจะมีความเห็น เช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียนและครูอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วยังมีความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้ในระดับมากที่สุด คือ ครูพลศึกษาจะต้องเห็นว่า การสอนพลศึกษา เป็นอาชีพที่มีเกียรติ ครูพลศึกษาจะต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ต้องซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และอาชีพของตนเอง ครูพลศึกษาจะต้องเห็นว่าการสอนและการช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ต้องมีความรักและศรัทธาในอาชีพของตนเอง มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม ตรงต่อเวลา และมีเหตุผล มีความรับผิดชอบในการสอน

วัชรวิภา เลาเรียนดี (2525 : ง-ด) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑" โดยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 182 คน และครูพลศึกษา จำนวน 259 คน พบว่า ผู้บริหารและครูพลศึกษา มีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ในระดับ "เห็นด้วย" 63 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 70 ข้อ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์พฤติกรรมของครูสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของครูสอนวิชาพลศึกษา และวิเคราะห์พฤติกรรมของครูสอนวิชาพลศึกษา ๓ ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการสอน โดยศึกษาควบคู่ไปกับพฤติกรรมของครูผู้สอนหมวดวิชาอื่น ๆ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สุ่มมาจากโรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน 130 โรงเรียน และใช้แบบสอบถามและประเมินพฤติกรรมครูผู้สอน เป็นเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยคณะกรรมการดำเนินการวิจัยประจำเขตการศึกษาต่าง ๆ โดยออกเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูพลศึกษา มีข้อบกพร่องบางประการในการใช้จ่ายหุ้มเหยื่อ ด้านการแสดงกริยาก้าวร้าวต่อผู้อื่น ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการพูดการกระทำหรือการแสดงออกในทางที่ถูกต้อง และด้านการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้บริหาร ส่วนพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา มีข้อบกพร่องบางประการในการมีความริเริ่มในการทำงาน

ด้านการมาปฏิบัติงานให้ทันเวลา และด้านการอุทิศเวลาให้กับราชการ และพฤติกรรมทางด้าน การสอนของครูพลศึกษา มีข้อบกพร่องบางประการในด้าน การอุทิศเวลาซ่อม เสริมให้แก่นักเรียน การสอดแทรกการอบรมด้านความประพฤติในขณะที่สอน เด็กสอนก่อนหมดเวลา การสอนให้เกิด ความสนุกสนาน การเอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการ เรียน การติดตามแก้ไขข้อบกพร่องด้านความประพฤติของนักเรียน การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้นักเรียนก่อนทำการสอน การชุดนอกเรื่องมากกว่า เนื้อหาที่สอน การลงโทษนักเรียนโดยใช้อารมณ์ และการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

เด็ดขาด รามสูต (2529 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สมรรถภาพของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยและครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบ สมรรถภาพของครูพลศึกษา ระหว่างการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยผู้วิจัยส่ง แบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 119 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 357 คน ผลการวิจัยพบว่า

ทั้งผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความคิด เห็นว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ คือไปนี้อยู่ในระดับ "มาก" คือ ด้านหลักสูตรและวิชาการ ด้านการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านบุคลิกภาพ ด้าน คุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ด้าน สุขภาพ

จากการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา หอจะสรุปได้ว่า ผู้บริหาร ครู และครูพลศึกษา เห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับมากคือ หลักสูตรการ สอน การวัดและประเมินผล บุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ อบรม ปกครอง การเป็นผู้นำ และด้านสุขภาพ ส่วนสมรรถภาพทางด้านโปรแกรมพลศึกษานั้น มีการบริหารและ ดำเนินการพลศึกษาด้านสนาม อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับค่อนข้างดี ที่ควร ปรับปรุงคือ การจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

ชาญชัย เรืองขจร (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีต่อสมรรถภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครู" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร 180 คน อาจารย์วิชาการทั่วไป 288 คน และอาจารย์พลศึกษา 72 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารมีความ เห็นว่า อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพการปฏิบัติงานมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสอนและประเมินผล การจัดการแข่งขันกีฬา การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกและการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

2. อาจารย์วิชาการทั่วไปมีความคิดเห็นว่ อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพการปฏิบัติงานมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการสอนและการประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดการแข่งขันกีฬา การจัดสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกและการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

3. อาจารย์พลศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพการปฏิบัติงานมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การจัดการแข่งขันกีฬา การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกและการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

รังสรรค์ สิกรักษา (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา จำนวน 616 คน ผลการวิจัยพบว่า

ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่ อาจารย์พลศึกษาควรจะมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับสูง คือ ด้านหลักสูตร การสอนและการประเมินผล ด้านวิชาการ ด้านการปกครองและแนะแนว ด้านการปฏิบัติหน้าที่พิเศษต่าง ๆ ด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้และทักษะทางกีฬา

จากการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า อาจารย์พลศึกษาควรมีสมรรถภาพสูงในด้านหลักสูตร การสอน การประเมินผล วิชาการ ปกครองและแนะแนว คุณธรรม บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความรู้และทักษะทางกีฬา ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่พิเศษต่าง ๆ

นอกจากงานวิจัยทางด้านสมรรถภาพของครูพลศึกษาแล้ว ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูพลศึกษาทางด้านคุณลักษณะ คุณสมบัติ ความสามารถในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพ คุณลักษณะที่พึงปรารถนาและบทบาทของครูพลศึกษาและพฤติกรรมของครูพลศึกษา ดังต่อไปนี้คือ

บรรจบ สุพรรณพิทักษ์ (2525 : ง-จ) ได้ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพแคลิฟอร์เนีย (CPI) ศึกษาบุคลิกภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มมหาวิทยาลัยภาคตะวันตก อันประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี จำนวนครูพลศึกษาที่เป็นตัวอย่างทั้งหมด 315 คน และเป็นเพศชาย 211 คน เพศหญิง 104 คน ผลการศึกษาพบว่า

ครูพลศึกษาของไทยในโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยภาคตะวันตก เป็นผู้มีความสามารถรอบตัว มนุษยสัมพันธ์ดี ชอบการแข่งขัน มีความอ่อนน้อม ควบคุมตนเองได้ดี คือรัก ชอบแสดงตนเองมากเกินไป ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ค่อยมีความอดทน ไม่มีระเบียบ ยึดความเห็นของตนเองเป็นหลัก ไม่มีความทะเยอทะยาน ขาดความยับยั้งชั่งใจ อารมณ์ขัน ชอบผจญภัย มีความขยันขันแข็งแต่เบื่อง่าย

สุชาติ ทวีพรปฐมกุล (2527 : ง-จ) ได้ศึกษา "คุณลักษณะที่พึงปรารถนาของบุคลากรทางพลศึกษา ตามความเห็นของผู้บริหารหน่วยงาน เอกชนในกรุงเทพมหานคร" พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการบุคลากรทางพลศึกษาที่มีคุณลักษณะดังนี้

ก. ด้านความรู้ - ต้องมีความ เข้าใจหลักการและปรัชญาทางด้านพลศึกษา เป็นอย่างดี มีความเข้าใจขอบข่ายของการจัดพลศึกษาให้เหมาะสมกับผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้และทักษะทางพลศึกษา สามารถอธิบายและสาธิตได้เป็นอย่างดี มีความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาวิทยาศาสตร์การกีฬา การปฐมพยาบาล

ข. ด้านการสอนและสาธิต ต้องมีความสามารถในการปลุกฝังคุณธรรม รู้จักใช้จิตวิทยาการสอน โดยเฉพาะการจูงใจให้ผู้ร่วมมากที่สุด สามารถจัดกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์

ค. ด้านการบริหารอุปกรณ ต้องรู้จักแผนจัดหาจัดซื้ออุปกรณให้เพียงพอและเหมาะสม
รู้จักการเก็บรักษาและซ่อมแซม

ง. ความประพฤติและเจตคติ ต้องมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีศีลธรรมจรรยา มีความ
สุภาพเรียบร้อยและเป็นตัวอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเฉลียวฉลาด มีความยุติธรรม

จ. ด้านสุขภาพ ต้องมีสุขภาพทางกายและจิตดี ตระหนักถึงความสำคัญของพลศึกษา
ที่มีต่อสุขภาพทางกายและจิต รู้จักออกกำลังกายเป็นประจำ

ฉ. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เป็นเพื่อนที่ดีกับทุกคน
มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ช. บุคลิกภาพ มีลักษณะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีหน้าตาเรียบร้อยแจ่มใส แต่งกาย
สะอาดถูกกาลเทศะ รู้จักการวางตัวได้เหมาะสม

ฉ. ด้านการกีฬา ต้องมีประสบการณ์ ไม่ควรทำงานอื่น สามารถตัดสินใจได้ เข้าร่วม
การแข่งขันกีฬาโดยทั่วไปได้

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่หึงปรารณาทางพลศึกษานั้น ควรเน้น
ลักษณะ เรียงจากสูงไปหาค่า ดังนี้

ด้านความประพฤติและเจตคติ ด้านความรู้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านสุขภาพ ด้านการสอน
และสาธิต ด้านบุคลิกภาพ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการให้บริการ ด้านการกีฬาและความ
สามารถทางกีฬา ความสามารถพิเศษ

ยุวดี วิวัฒน์ปฐพี (2528 : ง-ฉ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาท
ที่ปฏิบัติจริงของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา โดยการรับรู้ของครูพลศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
จำนวน 161 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ก็มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงต่ำกว่า
บทบาทที่คาดหวังในทุกด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา
ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ ด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร ด้านบริการชุมชนหรือแม่กระทั่ง
คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ต่ำกว่าที่ครูพลศึกษาคาดหวังทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นมนุษยสัมพันธ์ ความ
มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบในหน้าที่ การเป็นผู้นำ ความรู้ทางวิชาการ ความซื่อสัตย์สุจริต
และยุติธรรม การยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น

3. ด้านนักศึกษา

ผู้บริหารการศึกษา เห็นความสำคัญของวิชาผลศึกษา โดยได้พยายามปรับปรุงพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน หลักสูตร เนื้อหาวิชา และตัวครูผู้สอนให้เหมาะสม เพื่อให้ให้นักศึกษา ประสบความสำเร็จในการ เรียนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่ยังมีปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการ เรียน อาทิเช่น นักเรียนที่มีความถนัดทางการเรียนสูง แต่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน (จรรยา วิรุฬห์ 2521 : อ่างถึงใน สุขชัย มั่นใจคน 2526 : 5)

โดยนัยนี้และทัศนคติในการเรียน มีอิทธิพลโดยตรงต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เป็นอย่างมาก หากนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อครู วิธีการสอนของครู โรงเรียน กระบวนการเรียนการสอน ยอมรับวัตถุประสงค์และคุณค่าของผลศึกษาแล้ว ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจ กำลังใจ ความขยัน ความเอาใจใส่ และความตั้งใจเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ แต่ถ้าหากนักเรียนมีนิสัยและทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนแล้ว ย่อมเป็นเหตุให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายหมกมุ่นกำลังใจ ทำให้ผลการเรียนต่ำด้วย

การที่นักศึกษามองเห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย จนกระทั่งนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนวิชาผลศึกษาในชั้น เรียนไปปฏิบัติ เป็นประจำในชีวิตประจำวันของคนนั้น นักศึกษาจะต้องมีทัศนคติที่ดีและมีความเชื่อมั่น ในคุณค่าของวิชาผลศึกษาก่อน เพราะทัศนคติมีผลต่อการแสดงออกในพฤติกรรมของบุคคล และขณะเดียวกัน เป็นการแสดงออกหรือการปฏิบัติของบุคคลนั้นด้วย มีนักผลศึกษาเชื่อว่า การที่นักศึกษามีพฤติกรรมอย่างไรวางั้น ความรู้และทัศนคติต่อสิ่งนั้น เป็น เรื่องที่สำคัญมาก ดังเช่น ซาฟริต (Safrit 1973 : 190) กล่าวว่า

ใครก็ตามที่มีทัศนคติในทางบวกต่อวิชาผลศึกษา ก็จะมี ความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมผลศึกษา เพราะว่าการมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็จะมี ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น และ เชื่อกันว่าการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาผลศึกษาหรือกิจกรรมผลศึกษา ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าได้จัดโปรแกรมผลศึกษาที่ดีและน่าสนใจให้กับนักศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักเรียนนักศึกษามือต่อวิชาผลศึกษา มีดังต่อไปนี้คือ

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

กัลยา บุญเศรษฐ์ (2508 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ที่มีต่อการ

ผลศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามให้นักเรียน 639 คน คอบและผลของการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นยังขาดความเข้าใจในเรื่องของกิจกรรมผลศึกษาบางอย่างอยู่มาก และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่สำหรับกิจกรรมบางชนิด ส่วนการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนยังมีน้อย

อรุณ ทองใส (2520 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาผลศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษากับสายอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" จำนวน 660 คน ปรากฏว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาผลศึกษามัธยมศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีลักษณะกลับกันในนักเรียนหญิง และรวมนักเรียนชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษาและมีลักษณะตรงกันในนักเรียนชายและรวมนักเรียนชายหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา และมีลักษณะกลับกัน เมื่รวมนักเรียนทั้งชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษาและสายสามัญศึกษาเข้าด้วยกัน และความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาผลศึกษามัธยมศึกษานักเรียนชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษากับสายอาชีวศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โฆสิต แจ่งสกุล (2525 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาผลศึกษากับสมรรถภาพทางกายของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น" จำนวน 435 คน ผลปรากฏว่า ทัศนคติต่อวิชาผลศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นพดล นิลละเสถียร (2525 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อผลศึกษา ทักษะทางกีฬาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่สี่ ชาย หญิง จำนวน 400 คน พบว่า

1. ทัศนคติต่อผลศึกษาของนักเรียนชาย หญิง มีความสัมพันธ์กับทักษะทางกีฬา .35 และ .17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ตามลำดับ
2. ทัศนคติต่อผลศึกษาของนักเรียนชาย หญิง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลศึกษา .25 และ .41 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ทักษะทางกีฬาของนักเรียนชาย หญิง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลศึกษา .41 และ .40 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. สหสัมพันธ์พหุคูณของนักเรียนชาย หญิง ระหว่างตัวทำนาย คือ ทักษะคิดต่อผลศึกษา ทักษะทางกีฬา กับตัวเกณฑ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลศึกษามีค่า .43 และ .53 ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลศึกษา คือ

$$\text{นักเรียนชาย } Y = 0.223 + .120X_1 + .371X_2$$

$$\text{นักเรียนหญิง } Y = -3.178 + .356X_1 + .339X_2$$

สุภชัย มั่นใจคน (2526 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อวิชาพลศึกษา" กับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 720 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับดี
2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
3. นักเรียนในกรุงเทพมหานครกับนักเรียนในต่างจังหวัด มีคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
4. นักเรียนในภาคเหนือกับภาคใต้ มีคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
5. เกณฑ์ปกติวิสัย คะแนนทัศนคติทางพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับดีมาก ดี ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก คือ 211.06 ขึ้นไป 191.32-211.05 151.83 - 193.31 132.09-151.82 และ 132.08 ลงมา ตามลำดับ

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

นภพร ทศนัยนา (2521 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเจตคติและความต้องการด้านพลศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล" จำนวน 1,430 คน ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจ เข้าใจและมีเจตคติต่อวิชาพลศึกษาและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับประโยชน์คุณค่าและความสำคัญของวิชาพลศึกษา ที่จะนำไปสู่การพัฒนาเอกบุคลิกและสังคม มีความเชื่อในทางบวก (Positive) เกี่ยวกับการออกกำลังกาย เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และถูกหลักเกณฑ์ จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกายได้ การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมที่จำเป็น

สำหรับทุกคนโดยไม่จำกัดเพศ วัยและอาชีพ และเชื่อว่าการกีฬาไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
วิชาอื่น ๆ เลย

สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา นักเรียน
อาชีวศึกษามีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาในระดับปานกลาง นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีเจตคติที่ดีต่อ
วิชาพลศึกษา ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางกาย ทักษะกีฬา
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ ดังต่อไปนี้คือ

งานวิจัยในระดับประถมศึกษา

ซิลเวสเตอร์ (Silvester 1969: 32-36) ได้วิจัยเรื่อง "ทัศนคติที่มีต่อการ
พลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา" โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารโรงเรียน 172 คน
พบว่า ครูพลศึกษาที่มีวุฒิปริญญาหรือสูงกว่า จะมีความเข้าใจหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาดีกว่า
ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ส่วนใหญ่สอนโดยปล่อยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำพัง
เพราะไม่มีหลักการและวิธีสอนพลศึกษา เป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ

เมอร์เรย์ (Murray 1977: 156-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่าง
ทัศนคติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และการเข้าร่วมในการศึกษาทางกีฬาของนักเรียนหญิง ระดับประถมศึกษา"
โดยทำการศึกษากับเด็กระดับ 1 และ 2 จำนวน 212 คน ในชั้นเรียนวิชาพลศึกษาและมีครู
อาสาสมัคร จำนวน 3 คน จาก 4 โรงเรียน ในรัฐคอนเนคติกัต (Connecticut) กลุ่มตัวอย่าง
นี้ถูกกำหนดให้ทดสอบก่อนเห็นความสำคัญในการศึกษาในเรื่องของกีฬาและสรุปผลของการศึกษาหลัง
การทดสอบ ซึ่งใช้ระยะเวลา 3 เดือน ว่าทัศนคติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์จะพัฒนาขึ้นหรือไม่ แบบทดสอบ
ที่นำมาใช้คือ แบบทดสอบแอนนิมอล แครกเกอร์ (Animal Crackers) ของแอดคินส์ และ
บัลลิฟ (Adkins and Ballif) ซึ่งวัดการบรรลุผลของแรงจูงใจ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า
ทัศนคติมีผลต่อการบรรลุถึงการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงในระดับประถม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
ในระหว่างที่เข้าร่วม ผลที่ได้ออกมานี้ จึงยืนยันได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ และการเข้าร่วมในการศึกษาในเรื่องของกีฬาของนักเรียนหญิงระดับประถม

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

ฮิล (Hill 1971 : 771-A) ได้ทำการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในการเรียนพลศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอะแคนซัส (Arkansas) โดยใช้แบบวัดทัศนคติของเอดกิงตัน (Edgington attitude Scale) วัดทัศนคติชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 969 คน จาก 21 โรงเรียน พบว่า ตัวครูผู้สอน ขนาดของโรงเรียน ขนาดของชั้นเรียน เวลาที่สอนวิชาพลศึกษา ความสามารถทางด้านทักษะของนักเรียน คะแนนวิชาพลศึกษา ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬานั้น เป็นปัจจัยที่มีผลทางด้านทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา

ฮอจจาติ (Hojjati 1980 : 982-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษา หลังจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา" ซึ่งจะมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาในเวลาว่าง โดยทำการวัดทัศนคติของนักเรียนเกรด 12 กับนักเรียนเกรด 10 และใช้แบบสอบถามซึ่งมีเรื่องสรีรวิทยาและคุณค่าของพลศึกษาทางสังคม พบว่า

1. แบบวัดทัศนคติทางพลศึกษาของแวร์ (The Wear Physical Education Inventory) มีความเที่ยงตรงและมีความเชื่อมั่น ซึ่งใช้วัดทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อวิชาพลศึกษาได้
2. นักเรียนมีทัศนคติในทางบวกต่อวิชาพลศึกษาถึง 3 ใน 4 ของนักเรียนทั้งหมด
3. มีความแตกต่างของทัศนคติเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมแต่ละอย่าง มีโอกาสจะสร้างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาไม่เท่ากัน
4. นักเรียนในเกรด 12 มีทัศนคติดีกว่านักเรียนในเกรด 10
5. นักเรียนผิวขาวมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษามากกว่านักเรียนผิวดำและผิวสีน้ำตาล
6. นักเรียนชายมีทัศนคติดีต่อวิชาพลศึกษามากกว่านักเรียนหญิง
7. นักเรียนแสดงความซาบซึ้งต่อคุณค่าของวิชาพลศึกษา โดยเฉพาะคุณค่าต่อร่างกาย

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

จอห์นสัน (Johnson 1971 : 3761 - A) ได้ศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติทางพลศึกษากับนักศึกษาชายที่มหาวิทยาลัยบริกแฮม ยัง (Brigham Young University) การศึกษานี้ได้ศึกษากับนักเรียนชายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาในชั้นเรียนภาคฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970-1971

ทำการวัดทัศนคติครั้งแรกและครั้งสุดท้าย โดยใช้มาตราวัดทัศนคติของแวย์ (Wear Attitude Scale) ทั้งชุดเอ (A) และมี (B) ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนชายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาที่มหาวิทยาลัยบริกแฮม ยัง (Brigham Young University) เป็นผู้มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาในช่วงต้นภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970 - 1971 และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาในช่วงปลายภาคด้วย
2. ปรากฏว่าทัศนคติทางพลศึกษาระหว่างกลุ่มย่อยที่คัดเลือกไว้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
3. ทัศนคติทางพลศึกษาของนักศึกษาชายที่ลงทะเบียนในชั้นเรียนพลศึกษา ยังคงมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาตลอดภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970 - 1971

เฮย์วูด (Haywood 1981 : 3476-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักตนเองกับทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักศึกษามือที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเอกชนขององค์การทางศาสนา" (Private Church Related University) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการรู้จักตนเองและทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา หลังจากการเข้าร่วมการเรียนกิจกรรมพลศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน เป็นชายจำนวน 145 คน เป็นหญิงจำนวน 182 คน ใช้แบบวัดการรู้จักตนเองของเทนเนสซี (Tennessee Self-Concept Scale) และแบบวัดทัศนคติของแวย์ (Wear Physical Education Attitude Inventory) และใช้ เอ เอ เอช ซี อี อาร์ วัดสมรรถภาพทางกาย พบว่า

1. ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาและการรู้จักตนเองในการเปลี่ยนแปลง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งชายและหญิง
2. สมรรถภาพทางกายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับการรู้จักตนเองและทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เรย์ (Ray 1981 : 2561-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางพลศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งชายและหญิง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือก และกลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการทดสอบ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้นักศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 424 คน ทำการทดสอบในสัปดาห์แรกของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ ส่วนในการทดสอบครั้งที่สอง ใช้นักศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 375 คน ทดสอบในสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ โดยใช้แบบวัดทัศนคติทางพลศึกษาของเนียร์

(Kneer) มาทดสอบ ผลจากการทดสอบพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีทัศนคติทางผลศึกษาที่ดีและไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านผู้ปกครอง

การศึกษานั้นนอกจากครูจะมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงแล้ว ผู้ปกครองก็มีความสำคัญที่ต้องรู้และสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษา ซึ่ง ก่อ สวัสดิทานิชย์ (2521 : 21) ได้กล่าวว่า "ผู้ปกครองนั้นเป็นบุคคลที่จะรับผลการเรียนของเด็กในโรงเรียน ถึงแม้จะไม่มีมาเกี่ยวข้องในกิจการของโรงเรียนเต็มที่ก็ตาม แต่ผลการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน มักจะตกไปอยู่กับผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบและรับชอบในขั้นสุดท้าย" ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรให้ความร่วมมือกับครูในการให้การศึกษแก่นักศึกษา ให้ความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์กับทางโรงเรียนและควรจะทราบถึงบทบาทของตนเอง ที่จะช่วยให้เด็กของคนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

ละ เมียด ลิมอักษร (2514 : 12-14) ได้กล่าวว่า "ผู้ปกครองเป็นครูคนแรกและครูคนสุดท้าย เป็นครูที่สำคัญที่สุดของเด็ก ผู้ปกครองเป็นผู้ให้กำเนิดแก่เด็ก เป็นผู้มีอิทธิพลต่อเด็กทั้งทางกรรมพันธุ์และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองเป็นผู้ใกล้ชิดที่สุดของเด็ก เข้าใจพื้นฐานอันแท้จริงและปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางกายและอารมณ์ของเด็ก" ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงควรปฏิบัติตนต่อบุตรหลานตามข้อเสนอแนะของ อีระ ชัยพุทธยรรยง (2527 : 68-69) ดังต่อไปนี้ คือ

1. ให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ สนใจและเข้าใจเด็กอย่างเพียงพอ
2. พยายามสังเกต เด็กที่อยู่ในความปกครองของตนนั้นว่าชอบที่จะทำกิจกรรมอะไรบ้าง พยายามหาสิ่งที่มีประโยชน์ให้เด็กได้ทำตามความชอบ
3. จัดหาหนังสือที่มีประโยชน์เหมาะสมสำหรับวัย เด็กที่อยู่ในความปกครองได้อ่าน
4. จัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้น่าอยู่ มีบรรยากาศที่ดี เพื่อดึงดูดใจให้เด็กอยากอยู่บ้าน

ด้วยเหตุที่ว่าผู้ปกครองของนักศึกษาเป็นบุคคลสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก เป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีความสนใจในการออกกำลังกาย มีทัศนคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย และมีการออกกำลังกายเป็นประจำ ก็จะเป็นแนวทางให้เด็กสนใจและรักการออกกำลังกาย ซึ่งจะมีผลส่งถึงความสนใจในการเรียนกิจกรรมพลศึกษาในสถานศึกษาด้วย การวิจัยปัญหาทางด้านผู้ปกครองโดยตรง ยังไม่มี

ผู้ใดทำมาก่อน มีแต่การวิจัยทางด้านความคิดเห็นของผู้ปกครอง คือ บัณฑิต นวรัตน์ (2524 : ง-จ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีอาชีพต่าง ๆ ต่อวิชาพลศึกษา" การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีอาชีพต่าง ๆ ต่อวิชาพลศึกษา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและส่งไปยังผู้ปกครองนักเรียน 10 อาชีพ อาชีพละ 50 คน รวมทั้งหมด 500 คน ได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 93 ข้อมูลที่ได้รับนำมาวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน เห็นว่าการเรียนการสอนพลศึกษา ควรให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่อง วิธีการออกกำลังกายที่ถูกต้อง การรักษาสุขภาพและร่างกายให้แข็งแรง การเล่นกีฬาด้วยความปลอดภัย การมีน้ำใจนักกีฬา ด้านคุณธรรม ความประพฤติ ผู้ปกครองเห็นว่าควรให้นักเรียนมีคุณสมบัติดังนี้คือ เป็นผู้มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬาด้านบุคลิกภาพเห็นว่า ควรให้นักเรียน เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความกล้าที่จะแสดงออกอย่างมีเหตุผล ประเภทของกีฬาที่ควรจัดในโรงเรียน ผู้ปกครองเห็นว่าควรจัดให้มีกิจกรรม วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ฟุตบอล วาโยน้ำ และแบดมินตัน

ส่วนทางด้านจัดการแข่งขันกีฬา ผู้ปกครองเห็นว่า มีความสำคัญมาก ทั้งการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอาชีพต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านคุณธรรม ความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยของ นวดี ลักษณะพิสุทธ์ (2526 : ง-จ) เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการออกกำลังกาย" เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการออกกำลังกาย กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาหลายอาชีพ ทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 1,200 ชุด ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการออกกำลังกาย คือ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการออกกำลังกายมีราคาแพง อุปกรณ์ไม่ครบตามความต้องการและความสนใจ ไม่มีการตรวจตราสถานที่และอุปกรณ์ติดตั้งให้อยู่ในสถานที่ปลอดภัยเสมอ ขาดความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการออกกำลังกาย ความสมบูรณ์ของร่างกายไม่เหมาะสมกับกีฬาบางประเภท กิจกรรมการออกกำลังกายบางประเภทยากเกินไป ต้องใช้เวลาฝึกนาน มีเวลาออกกำลังกายไม่แน่นอน ทำให้ออกกำลังกายไม่เป็นประจำสม่ำเสมอ มีเวลาในการออกกำลังกายน้อยเกินไปและไม่มีเวลาออกกำลังกาย

2. ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการออกกำลังกาย คือ ควรจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายที่ปลอดภัย เหมาะสมกับทุกเพศวัย และประเภทของกีฬา ควรจัดกิจกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณหรือต้องใช้อุปกรณ์มาก ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้มาใช้บริการ ควรสอนทักษะเบื้องต้นในแต่ละกิจกรรมก่อนทุกครั้ง ควรจัดให้มีบุคลากรที่มีอัธยาศัยไมตรีและมีบุคลิกภาพดี ควรจัดให้มีบุคลากรให้บริการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่ผู้มาใช้บริการและทรัพย์สิน ควรจัดให้มีบุคลากรที่มีวุฒิทางพลศึกษาเป็นผู้ให้บริการ ควรจัดให้มีหน่วยงานให้บริการด้านการตรวจสุขภาพและทดสอบสมรรถภาพทางกายโดยไม่คิดค่าบริการ โดยตรวจและทดสอบปีละครั้งด้วยอุปกรณ์การตรวจและทดสอบที่ทันสมัย ควรจัดให้มีการแนะนำการออกกำลังกายที่ดีและถูกต้อง จัดวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับกีฬาและการออกกำลังกายแก่ผู้สนใจ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อและเก็บรักษาอุปกรณ์ด้วย

3. ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการออกกำลังกาย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ระหว่าง 4 กลุ่มอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการออกกำลังกาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านวัตถุประสงค์ของการออกกำลังกาย ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการตรวจสุขภาพและการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

5. ด้านงบประมาณ

การงบประมาณ เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมากในกระบวนการบริหารการเงินที่ได้มาจะใช้คุ้มค่าและประหยัด ก็ต้องมีกระบวนการในการบริหารการเงินที่มีประสิทธิภาพ (กรมอาชีวศึกษา 2528: 11) ปัญหาในด้านการปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ ตลอดจนอาคาร สถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์ในบางสถานศึกษา ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าเทียมกันนั้น เนื่องจากความจำกัดของงบประมาณ ดังนั้นการบริหารที่จะให้ได้มาและการใช้จ่ายให้ประหยัดและได้งานที่คุณภาพ จึงเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง กระบวนการบริหารการงบประมาณได้มีผู้อธิบายความหมายและกระบวนการไว้ดังนี้

ลูเธอร์ กุลลิก (Luther Gulick อ้างถึงใน วิทยุโธ สาร 2526: 208) ได้ให้ความหมายคำว่า งบประมาณ ไว้ว่า หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนหรือโครงการในการใช้จ่ายเงิน การบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงิน หรือตรวจสอบบัญชี โดยรอบคอบและรัดกุม

ลินคอล์น เออร์วิค (Lyndall Urwick) ได้กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง กาวจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดงบประมาณเพื่อนำมาใช้จ่ายแต่ละแผนก ในแต่ละส่วนของงานแน่นอนที่สุดที่ว่าเราจะต้องมีความรู้สึกอยู่เสมอว่า ในการบริหารงานขององค์การใด ๆ ก็ตาม หากขาดเงินแล้ว การทำงานก็ต้องเป็นอุปสรรคที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง การเก็บรักษาเงินก็เช่นเดียวกัน มีความสำคัญต่อการบริหารงาน ผู้ที่ทำหน้าที่การเงินจึงต้องเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมมาโดยเฉพาะ

ดังนั้น ในการจัดทำงบประมาณจำเป็นต้องมีหลักยึด เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการดำเนินการนั้น ๆ ดังที่ บัวย อิงภากรณ์ (2503: 204-206) ได้ให้แนวในการจัดทำงบประมาณไว้ดังนี้ คือ

1. การคาดการณ์ไกล (Forsight) ได้แก่ การที่กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องคิดหรือคาดคะเนไว้ล่วงหน้าว่า จะต้องดำเนินการใด และจะต้องใช้เงินเพื่อการนั้น ๆ ในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินเท่าใด นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงรายรับที่จะได้มาด้วยว่า มีเพียงพอกับรายจ่ายนั้นหรือไม่

2. ความเป็นประชาธิปไตย (Democracy) การที่หน่วยงานหรือองค์การใดจะนำเงินงบประมาณออกใช้จ่าย ควรให้ผู้ร่วมงานส่วนใหญ่ให้ความเห็นชอบเสียก่อน

3. **ดุลยภาพ (Balance)** หมายความว่า ในระยะเวลาหลาย ๆ ปี เมื่อดูรายเฉลี่ย การใช้จ่ายเงิน ควรจะสมดุลย์ (Balance) คือ รายรับเท่ากับรายจ่าย

4. **สาระประโยชน์ (Utility)** ในการใช้จ่ายเงิน ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นมาให้มากที่สุด

5. **ความยุติธรรม (Equity)** ในการที่หัวหน้าองค์การใดหรือครูใหญ่จะจัดสรรเงิน นั้น ควรคำนึงถึงความยุติธรรม ซึ่งมีความหมายรวมถึงศีลธรรมและความชอบธรรมด้วย

6. **ประสิทธิภาพ (Efficiency)** ผู้บริหารจะต้องควบคุมดูแลให้มีการรับและจ่ายเงินงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด

การบริหารพลศึกษาในสถานศึกษาก็มีปัญหาในด้านงบประมาณ ซึ่งได้มีผู้วิจัยไว้ดังต่อไปนี้คือ

งานวิจัยในระดับประถมศึกษา

ชนะ แสงงาม (2519 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุบลราชธานี" ปัญหาที่พบส่วนหนึ่งคือ ขาดงบประมาณ

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

ในระหว่างปี พ.ศ. 2523-2530 ได้มีผู้วิจัยพบว่า การขาดงบประมาณเป็นปัญหาหนึ่งในการบริหารพลศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

ศิลปพงศ์ ศรีวุฒิ (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและการดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร"

พิทักษ์ พลจันทร์ (2524 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในสังกัด"

สุพรรณ จิตต์ภักดี (2524 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8"

ชัชวาลย์ เขิงฉลาด (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้จัด เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียนของจังหวัดในส่วนภูมิภาค"

ไพโรจน์ สุวรรณภักดี (2525: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการ การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร"

สุรพล ศรีผลประพันธ์ (2525: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและ ดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10"

ศุภกิติ มหิทธิบุรินทร์ (2526: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการนิเทศและ การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้"

ประทีป เวทย์ประสิทธิ์ (2528: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้"

นิรันดร์ กาทอง (2530: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูพลศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 9" และ

บรรเจิด โชติเกษมศรี (2530: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้ บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดและดำเนินโปรแกรมพลศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ระดับมัธยมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้"

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

ในระหว่างปี พ.ศ. 2516-2529 ได้มีผู้วิจัยพบว่า การขาดงบประมาณเป็นปัญหา หนึ่งในการบริหารพลศึกษา คือ

มาลี ศิริ (2516: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการในการจัดตั้ง โปรแกรมพลศึกษา สุขศึกษา และสันทนาการ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า"

สงบ มณีแสง (2517: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดโปรแกรมพลศึกษาระดับ ปริญญาตรีในภาคกลาง"

ไชยรัตน์ คุณาชีวะ (2524: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย"

พัฒนาชาติ กฤติบวร (2525: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาวิทยาลัยพลศึกษา"

สุธรรม เตชดี (2526: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารครูพลศึกษา และนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร"

เตชา เกียรติศิริ (2528 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาเขต กรมการฝึกหัดครู"

รัฐพล ศรีวโรบล (2528 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารครูพลศึกษา และนักเรียน ในวิทยาลัยนาฏศิลป์เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา"

ปิยชาติ สิทธิวิสุทธิ (2529 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์พลศึกษา และนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา"

วิรัช รัชกาสกุล (2530 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา"

สรุปได้ว่า ปัญหาต่าง ๆ ทางด้านพลศึกษาในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับใด จากการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2530 พบว่า ปัญหาการขาดงบประมาณ เป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง

6. ด้านอุปกรณ์

นอกจากปัญหาด้านผู้บริหาร ครูพลศึกษา นักศึกษา ผู้ปกครอง และงบประมาณ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการด้อยประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอนในวิชาดังกล่าว ฉะนั้น การเตรียมการจัดซื้อ จัดหา อย่างมีระบบระเบียบที่ดีพอ จะช่วยแก้ปัญหาได้ และการ

ปรับปรุงระบบการจัดเก็บ ทุนบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ นับว่า เป็นสิ่งจำเป็นต่อการยึดอายุการใช้งานออกไป

วรรศักดิ์ เทียรชอบ (2525 : 21-23) ได้ให้ความหมายอุปกรณ์ผลศึกษา เป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภทครุภัณฑ์ เพราะมีความคงทนถาวร สามารถที่จะใช้ได้เป็นระยะเวลายาวนาน
2. อุปกรณ์ที่เป็น เครื่องมือ เครื่องใช้ประกอบการเรียนการสอน การฝึกหัด ที่มีขนาดเล็กกว่า และระยะเวลาการคงทนถาวรค่อนข้างน้อยกว่าประเภทแรก

ส่วนวัสดุสิ้น ได้แก่ สิ่งที่ใช้และสิ้น เปลืองไปในแต่ละคราว

หลักการจัดหาและดูแลรักษาอุปกรณ์และวัสดุที่สำคัญ

1. จัดเพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมผลศึกษาค้าง ๆ ตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนของแต่ละคน เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนได้เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพสมบูรณ์ มีน้ำใจนักกีฬา และอื่น ๆ หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ให้นักเรียนแต่ละคนได้รับประโยชน์จากโปรแกรมการผลศึกษาให้มากที่สุดที่จะมากได้
2. จัดให้นักเรียนทุกคนสามารถใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่นั้น ให้ เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และบรรลุตามความมุ่งหมายของวิชาผลศึกษาให้มากที่สุด
3. จัดให้ เป็นที่ เชื่อแนได้ว่าอุปกรณ์และวัสดุสิ้น เปลือง ได้มีการใช้ เพื่อให้ เป็นประโยชน์และมีความสุขสนานจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมผลศึกษาค้าง ๆ ให้มากที่สุด
4. พยายามส่งเสริมให้มีการพัฒนาการในการ ใช้อุปกรณ์และวัสดุสิ้น เปลืองใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการในกิจกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ
5. หาวิธีให้นักเรียนจำนวนมาก ได้มีโอกาสใช้อุปกรณ์ใน เวลาหนึ่ง เวลาใดพร้อม กันได้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อ เป็นการประหยัดทั้ง เวลาและอุปกรณ์ในขณะ เดียวกัน
6. จัดให้ เป็นที่ แน่ใจว่าอุปกรณ์และวัสดุสิ้น เปลืองที่ใช้ในกิจกรรมนั้น ๆ มีประโยชน์ และมีความปลอดภัยแก่นักเรียนอย่างแท้จริง

7. จัดให้เป็นไปตามหลักและเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพพลศึกษา
8. จัดให้โรงเรียนซึ่งเป็นผู้ลงทุนซื้อหรือหามา ได้เห็นว่าอุปกรณ์ได้จัดซื้อมาได้ผลคุ้มค่าอย่างมากที่สุด ซึ่งอาจจะวัดได้จากระยะเวลาและอัตราส่วนของการมีส่วนร่วมของนักเรียนที่มีต่ออุปกรณ์
9. จัดในลักษณะที่ ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดหา ซื้อ และดูแลรักษา ได้เห็นความสำคัญและรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้อุปกรณ์และวัสดุที่มีอยู่นั้น ได้ประโยชน์แก่นักเรียนให้มากที่สุด
10. จัดให้มีระเบียบและวิธีการที่คำนึงถึงความสะดวกของนักเรียน ในการนำอุปกรณ์ไปใช้ เป็นสำคัญ

หลักการจัดซื้ออุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษา

อุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษาหลายอย่าง ถ้าหากว่าเป็นไปได้ควรจะตัดแปลงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนให้ได้มากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามก็มีอุปกรณ์และวัสดุหลายอย่าง ที่โรงเรียนจะต้องซื้อจากร้านเครื่องกีฬา ถ้าในกรณีเช่นนี้ ครูหรือโรงเรียนผู้มีส่วนรับผิดชอบในการซื้อ ควรจะคำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากอุปกรณ์หรือวัสดุเหล่านั้น เป็นสำคัญ หลักการที่สำคัญในการจัดซื้ออุปกรณ์และวัสดุที่ครูหรือโรงเรียนควรจะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติดังต่อไปนี้ (George and Leman 1966 : 177-180; C.A. 1977 : 491-498; Voltmen and Esslinger 1959 : 328-332 อ้างถึงใน งานแผนงานและติดตามผล กรมพลศึกษา 2527 : 14-17)

1. ก่อนจะซื้ออุปกรณ์และวัสดุทุกครั้ง ควรจะได้มีบัญชีรายการอุปกรณ์และวัสดุที่มีอยู่ในปัจจุบัน พร้อมด้วยความต้องการที่เราคาดว่าจะมีในภาคหรือมีการศึกษาต่อไป เป็นเกณฑ์
2. ในการซื้อทุกครั้ง ควรจะได้ปฏิบัติตามระเบียบราชการอย่างเคร่งครัดในการซื้ออุปกรณ์หรือวัสดุต่าง ๆ ทางราชการได้วางระเบียบไว้
3. ถ้าหาก เป็นไปได้ควรจะซื้อจากร้านที่มีชื่อเสียงไว้ใจได้
4. ควรจะซื้ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพ
5. ถ้าเป็นไปได้ควรวางแผนในการซื้อให้มีการกระจายทิ้งปี
6. พยายามใช้วิธีการซื้อที่ช่วยให้สามารถลดราคาให้ได้มากที่สุดที่จะทำได้

7. ถ้าหากเป็นไปได้ควรซื้อความที่กติกาหรือระเบียบการ เล่นได้กำหนดไว้
8. ถ้าเป็นไปได้ควรซื้อร้านที่อยู่ในท้องถิ่นของเรา
9. ควรจะเตรียมการรับซื้ออุปกรณ์แต่เนิ่น ๆ และล่วงหน้าให้นาน ๆ
10. รายละเอียดของอุปกรณ์ที่จะซื้อทุกครั้ง ต้องชัดเจนและเขียนไว้เป็นลายลักษณ์

อักษร

11. การซื้อแต่ละครั้งจะต้องไม่มีการรับของคอบแทนหรือรางวัลจากร้าน เป็นอันขาด

หลักการดูแลรักษาอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษา

เพท (1972 : 20) ได้แนะนำหลักการและวิธีการในการดูแลรักษาอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษา ดังต่อไปนี้คือ

1. ห้องเก็บอุปกรณ์และวัสดุ ควรจัดห้องเก็บของที่อยู่ในศูนย์กลาง ไปมาสะดวก อยู่ใกล้ห้องพลศึกษา ที่ฝึกซ้อม หรือสนามเล่น มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อยู่ใกล้ที่ชื้นและไม่รกรุงรังเป็นที่อยู่ของมด ปลวกและหนู เนื้อที่ควรจะมีอย่างเพียงพอ
2. ผู้ดูแลรับผิดชอบห้องเก็บอุปกรณ์และวัสดุ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบควร เป็นครูพลศึกษา หรือมอบหมายหน้าที่ให้ เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาหรือคนงาน เป็นผู้ปฏิบัติแทน โดยมีหน้าที่ในการเบิกจ่ายและรับอุปกรณ์คืน จัดและตรวจตราดูแลอุปกรณ์และซ่อมแซมอุปกรณ์ ทำบัญชีอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและการฝึกซ้อม หรืออาจแต่งตั้งนักศึกษาที่ได้รับการอบรม เกี่ยวกับหน้าที่นี้อย่างดีแล้ว เป็นผู้ทำหน้าที่ผลัดเปลี่ยนกันปฏิบัติงานก็ได้
3. การเบิกจ่ายอุปกรณ์และการส่งคืน ทางสถานศึกษาควรวางระเบียบการเบิกจ่าย และส่งอุปกรณ์คืนให้ชัดเจน เพื่อนักศึกษา ครู หรือเจ้าหน้าที่อื่นของสถานศึกษา ที่มีความประสงค์ จะใช้อุปกรณ์ ได้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ในการรับอุปกรณ์และวัสดุคืนทุกครั้ง เจ้าหน้าที่ที่ประจำห้องเก็บของ ต้องตรวจดูสภาพอุปกรณ์และวัสดุที่เบิกไปนั้น ว่าอยู่ในสภาพที่ดีหรือสึกหรอ เพื่อให้ผู้ที่เบิกไปเป็นผู้รับผิดชอบ
4. การให้ความรู้แก่นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ใช้ ควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษา ถึงวิธีการใช้และดูแลรักษาอุปกรณ์และวัสดุพลศึกษาต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามลักษณะหรือประเภทของกิจกรรมนั้น ๆ โดยให้นักศึกษาทุกคนเห็นความสำคัญของอุปกรณ์และวัสดุว่าเป็นสมบัติส่วนรวมที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแลรักษา เหมือนกับสมบัติของตนเอง เงินที่ซื้ออุปกรณ์เหล่านี้ ก็มาจากค่าบ่ารุง

การศึกษาของนักศึกษาเอง ฉะนั้นเราจึงควรช่วยกันรักษาและดูแลอุปกรณ์และวัสดุให้มีอายุการใช้งานมากขึ้น

5. การรักษาอุปกรณ์และวัสดุ ควรเก็บรักษาอุปกรณ์และวัสดุให้สะอาดอยู่เสมอ เพราะไม่เพียงเป็นการทำให้อุปกรณ์และวัสดุนั้นสามารถใช้งานได้ยาวนานเท่านั้น แต่เป็นการป้องกันสุขภาพของผู้เล่นอีกด้วย โดยเฉพาะเสื้อผ้าหรือสิ่งที่จะต้องสวมใส่

การวิจัยเกี่ยวกับด้านอุปกรณ์พลศึกษา ได้มีผู้ทำการวิจัยคือ คณิสฐ มีรักษ 2528 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการขั้นพื้นฐานในการจัดดำเนินการอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหมวดพลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 300 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานอุปกรณ์พลศึกษา ของหัวหน้าหมวดพลศึกษา สำหรับกีฬาประเภทรายบุคคล จะมีค่าเฉลี่ยความต้องการของอุปกรณ์ ดังนี้ ไม้ตีเทเบิลเทนนิส 30 อัน กระบี่หวาย 45 อัน ไม้ตีแบดมินตัน 46 อัน คานหวาย 34 อัน หลอง 38 อัน ไม้ซอกกี 32 อัน ชุดเรียนยูโด 28 ชุด ไม้ตีเทนนิส 32 อัน ง้าวหวาย 29 อัน

อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกทั้งเฉพาะบุคคล เป็นหมู่ เป็นทีม มีความต้องการดังนี้ ลูกเทเบิลเทนนิส 6 โหล จักรข้อมขนาดน้ำหนัก 1 กิโลกรัม 17 อัน แหวนไม้ฝึกข้อมขนาดน้ำหนัก 600 กรัม 16 อัน แหวนไม้ฝึกข้อมขนาดน้ำหนัก 800 กรัม 14 อัน รั้วกระโดด 11 รั้ว จักรข้อมขนาดน้ำหนัก 2 กิโลกรัม 11 อัน ไม้คทาสำหรับวิ่งผลัด 9 อัน ลูกน้ำหนักขนาด 4, 3.65, 5.45 กิโลกรัม อย่างละ 5 ลูก สตาร์ทคิงบอลลูก 4 อัน ลูกบาสเกตบอล 22 ลูก ลูกตะกร้อ 43 ลูก ลูกขนไก่ 5 โหล ลูกฟุตบอล 34 ลูก โหมว้ายน้ำ 17 แผ่น ลูกวอลเลย์บอล 37 ลูก ไม้ยาวสำหรับแทนอาวุธยาว 22 อัน ไม้สั้นสำหรับแทนอาวุธสั้น 19 อัน ลูกซอกกี 23 ลูก ดุงมือซอห์บอล 26 อัน ลูกซอห์บอล 15 ลูก ไม้ตีซอห์บอล 4 อัน ลูกแฮนด์บอล 18 ลูก ลูกเทนนิส 31 ลูก ลูกธนู 36 ดอก คันธนู 12 คัน เบ้าธนู 7 เบ้า บาร์เบลขนาด 200 ปอนด์ 3 ชุด คานบาร์เบล 3 อัน เข็มขัดรัดเอว 3 เส้น ลูกรักบี้ฟุตบอล 13 ลูก เขือกกระโดด 24 เส้น ลูกเหล็กชกลมขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างละ 6 คู่ นวมข้อม 6 คู่ เบ้าล้อ 5 เบ้า กระจับ 5 อัน ย่างกันหัน 5 อัน แขนขกกระสอบทราย 5 คู่ เครื่องมือป้องกันศีรษะ 4 อัน ลูกโปโลน้ำ 14 ลูก จักรยาน 7 คัน หมวกกันน็อก 7 ใบ ลูกเนคบอล 11 ลูก ห่วงข้ามคาน้ำ 18 ห่วง

โต๊ะเทเบิลเทนนิส 4 ตัว คาช่าย 4 ผืน เส้ากระโดดสูง 2 คู่ ไม้หาคัด 2 อัน
เส้าแบดมินตัน 2 คู่ คาช่าย 4 ผืน เส้าวอลเลย์บอล 3 คู่ คาช่าย 3 ผืน เส้าเทนนิส
1 คู่ คาช่าย 1 ผืน

อุปกรณ์ที่เป็น เมาะสำหรับปูรองพื้น มีความต้องการดังนี้

เมาะขนาดกว้าง 1.20 ยาว 2.00 เมตร 14 เมาะ เมาะยูโดและมวยปล้ำ
21 เมาะ

อุปกรณ์ที่เป็น เครื่องบอกจังหวะ มีความต้องการดังนี้

เครื่องเล่น เทป 2 เครื่อง แทมโปลินเคาะจังหวะ 1 อัน เครื่องขยายเสียง
1 ตัว เทปเพลงประกอบกิจกรรมเข้าจังหวะ 2 ม้วน กลองพาเหรดประกอบกายบริหาร
1 ใบ เทปเพลงประกอบการบริหาร 2 ม้วน เทปเพลงประกอบวิชากระบี่ คาบหวาย 2 ม้วน

อุปกรณ์ถาวรยากแก่การเคลื่อนย้าย มีความต้องการดังนี้

ลูกฟุตบอลสำหรับแขวนฝึกใหม่ 2 ลูก ลูกวอลเลย์บอลสำหรับแขวนฝึกคม 2 ลูก
ชุดประตูซ็อกกี 1 คู่ เบสยาวสี่เหลี่ยม 3 อัน โชมเพลสยางห้าเหลี่ยม 1 อัน พิชเซอร์
ยางรูปยาว 1 อัน หน้ากาก 1 อัน แหงคาช่ายกันหลัง 1 แหง บ็อกแสดงนคหรือม้าทอมอน
2 ตัว กระดานสปริง 2 ตัว สกริมแมชชีน 1 ตัว กระสอบทราย 1 ที่ หันชิงบอล 2 ที่
เวทีสำหรับฝึกมวยไทย-สากล 1 เวที ทุ่มแม่่งเขตไปโลน้ำ 1 ชุด ประตูพร้อมคาช่ายไปโล
น้ำ 1 คู่ ราวทรงตัวชาย 1 ที่ ราวทรงตัวหญิง 1 ที่ สระน้ำขนาดกว้าง 15 เมตร ยาว
15 เมตร ลึก 5 เมตร 1 สระ แม้นความสูง 3, 5, 7, 10 เมตร 1 แม้น ราวค้ำระดับ
1 ชุด ท่วง 1 ชุด ราวเดี่ยว 1 ชุด ราวคู่ 1 ชุด

7. ด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายทางผลศึกษาและการศึกษานั้น ทางสถานศึกษาจะต้องจัด
ประสบการณ์ทางผลศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และความต้องการของนักศึกษาและสังคมด้วย
ผู้สอนจะต้องได้รับการศึกษาหรืออบรมมาเกี่ยวกับการสอนวิชาผลศึกษาในชั้นที่สอน เพราะวิชา
ผลศึกษาสำคัญอยู่ที่การปฏิบัติ มิใช่ใคร ๆ ก็สอนได้ สถานที่และอุปกรณ์จะต้องมีเพียงพอ เพราะ
การสอนผลศึกษาส่วนใหญ่จะให้ผลดี จะต้องอาศัยสถานที่และอุปกรณ์ และยังคงอาศัยความ

ร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ถ้าหากขาดปัจจัยเหล่านี้เสียแล้ว การเรียนการสอนก็ดำเนินไปไม่ได้ดีเท่าที่ควร

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วแต่แรกว่า การเรียนพลศึกษานั้น เป็นการเรียนโดยใช้กิจกรรมทางกาย เป็นสื่อในการเรียน หรืออาจกล่าวได้ว่า การเรียนพลศึกษา เป็นการเรียนโดยการกระทำ ส่วนประกอบที่ช่วยการสอนนอกจากครูและนักเรียนแล้ว จะต้องอาศัย เครื่องอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ หากขาดไปก็จะไม่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนพลศึกษาดำเนินไปได้อย่างราบรื่น หรืออาจจะดำเนินไปไม่ได้เลย การเรียนพลศึกษาจะไม่ช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์เท่าที่ควร ตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนใดจัด เครื่องอำนวยความสะดวกไว้อย่างพร้อมมูล การเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนนั้น จะเป็นไปอย่างราบรื่น นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนพลศึกษาอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ เครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ยังมีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความรู้สึกรักเรียนอยากเล่น และยังสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างดีอีกด้วย จะเห็นได้ว่า สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนพลศึกษา อยู่มาก โรงเรียนทุกโรงเรียนควรที่จะได้จัดหาและเตรียม เครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางพลศึกษาไว้ให้เพียงพอ แต่เท่าที่เป็นอยู่ในสภาพการณ์ของประเทศไทย ปรากฏว่ามีโรงเรียนไม่กี่โรงเรียนเท่านั้นที่มี เครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์อย่างพร้อมเพียง (จรรยา แก่นวงศ์คำ อ้างถึงใน คนิษฐ มีรักษ์ 2528: 7-8)

นอกจากนี้ ปรีดา รอดโพธิ์ทอง (2528: 82-83) ยังได้กล่าวว่า วิทยุหามัจจุบัน การดำเนินการพลศึกษาในสถานศึกษา ไม่ได้ผลเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ เกี่ยวกับกิจกรรมทางพลศึกษาไม่พอเพียง สถาบันการศึกษาที่อยู่ในเมือง มักจะขาดสถานที่หรือสนามสำหรับจัดกิจกรรมพลศึกษา ส่วนสถาบันการศึกษาที่อยู่นอกเมือง มักจะขาดอุปกรณ์ สิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ จากการสำรวจพบว่า โรงเรียนทั่วไปขาดแคลนสนามและอุปกรณ์ถึงร้อยละ 68 และมีโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเรื่องอุปกรณ์ทางพลศึกษาอย่างรีบด่วนถึงร้อยละ 65.3

งานวิจัยทางด้านสถานที่และ เครื่องอำนวยความสะดวก มีผู้ศึกษาโดยตรงน้อยมาก แต่ก็มีงานวิจัยอื่น ๆ ที่กล่าวถึงด้านสถานที่และ เครื่องอำนวยความสะดวกอยู่เป็นจำนวนมาก กล่าวคือ

งานวิจัยในระดับประถมศึกษา

สวัสดี ทรัพย์จำนงค์ (2513: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" พบว่า ปัญหาส่วนหนึ่งคือขาดสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

ในระดับมัธยมศึกษา มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก คือ สุคนธ์ ภูตอง และ คณิษฐ มีรักษ์ ดังต่อไปนี้ คือ

สุคนธ์ ภูตอง (2516: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจเนื้อที่ที่ใช้ทำการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล" พบว่า ค่าเฉลี่ยของพื้นที่สนามโดยส่วนรวมเท่ากับ 4.30 ตาราง เมตร ต่ำกว่ามาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่เนื้อที่สนามกลางแจ้งไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน

คณิษฐ มีรักษ์ (2528: ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการขั้นพื้นฐานในการจัดดำเนินการอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา" พบว่า เกี่ยวกับพื้นที่ในการสอนกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว ถ้ากิจกรรมใดมีอุปกรณ์ประกอบเฉพาะบุคคล ความต้องการของพื้นที่จะเพิ่มมากขึ้นตามขนาดของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเคลื่อนไหว สำหรับสนามที่มีอยู่ในร่มจะมีความต้องการจำนวนสนามมากกว่าสนามที่มีอยู่กลางแจ้ง

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยอีกหลายเรื่องได้กล่าวถึงปัญหาทางด้านสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ซึ่งพบว่าเป็นปัญหาส่วนหนึ่ง กล่าวคือ

มีชัย คุณาวิไล (2513: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" พบว่า ปัญหาที่เกิดจากสนามและสถานที่ในการจัดกิจกรรมพลศึกษา คือ สนามแคบ อยู่ใกล้ที่เรียน ฤดูฝนน้ำท่วมสนาม

เสงี่ยม พรหมบุญพงศ์ (2515: ค-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาผลศึกษา ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปีพุทธศักราช 2503" พบว่า เครื่องอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ

คงศักดิ์ เจริญรักษ์ (2517: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร" พบว่า สถานที่ไม่พอ

วสันต์ จันทรวงศา (2519: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปีพุทธศักราช 2518 ในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า ไม่ได้มีการเตรียมสถานที่ให้พร้อม

ศิลป์พงศ์ ศรีวุฒิ (2523: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและการดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและขาดสนาม

ขจร คังสุวรรณรังษี (2524: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาคณิตหุ่่นในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า ขาดสถานที่ในการเรียนการสอน

ประดับ แก้วผลึก (2524: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและบริหารผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเขตการศึกษา 12" พบว่า ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน

เอนก ช้างน้อย (2524: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอนวิชากระบี่กระบองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า สถานที่ไม่เหมาะสม

ไพโรจน์ สุวรรณภักดี (2525: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า ปัญหาที่พบบมากที่สุดตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ สถานที่ไม่เพียงพอโดยเฉพาะสถานที่กลางแจ้ง

สุรพล ศรีผลประพันธ์ (2525: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 10" พบว่า ขาดสถานที่จัดกิจกรรมในร่ม ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย

ชัชวาลย์ เขิงฉลาด (2526: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียนของจังหวัดในส่วนภูมิภาค" พบว่า ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัวนักกีฬา

ปรีชา ไวยโกศา (2526: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาตะกร้อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" พบว่า สนามกลางแจ้ง เป็นอุปสรรคเมื่อฝนตก

พีชเรข พิริยหะพันธุ์ (2526: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่" พบว่า ขาดเครื่องอำนวยความสะดวก

ศุภกิตินี มหิตธิบุรินทร์ (2526: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการนิเทศและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้" พบว่า สถานที่ในร่มไม่เพียงพอ

พงษ์ศักดิ์ ภูมิพันธ์ (2527: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" พบว่า สถานที่ไม่เหมาะสม

ประทีป เวทย์ประสิทธิ์ (2528: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้" พบว่า ไม่มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและสถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มมีไม่เพียงพอ

สรชัย ศุภลิตธิกุลชัย (2528: ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชากรีฑา ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" พบว่า ขาดสถานที่อาบน้ำและเครื่องแต่งกาย

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2529: 178-181) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทย" พบว่า ในด้านเนื้อหาของสนามกลางแจ้งและสถานที่ในร่มที่สามารถใช้ในโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของรัฐบาล โดยเฉลี่ยแล้วมีโรงเรียนละ 10,028 และ 968 ตาราง เมตร ตามลำดับ

นิรันดร์ กาทอง (2530: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 9" พบว่า สถานที่ไม่พอ

บรรเจิด โชติเกษมศรี (2530: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้" พบว่า ขาดสถานที่ในร่มและกลางแจ้ง สถานที่ที่ตื้นน้ำและห้องน้ำห้องส้วม

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

เสมือน พิษิตกุล (2513: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาการจัดและบริหารด้านพลศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู" พบว่า สถานที่ในการสอนไม่เพียงพอ

สุภาภรณ์ สุขถาวร (2514: ข-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาพลานามัยในสถาบันฝึกหัดครู" พบว่า ขาดสถานที่ในร่ม

มาลี ศิริ (2516: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการในการจัดโปรแกรมพลศึกษา สุขศึกษา และสันทนาการ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า" พบว่า ขาดสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

สงบ มณีแสง (2517: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดโปรแกรมพลศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคกลาง" พบว่า ขาดเครื่องอำนวยความสะดวก

สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ (2522: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร" พบว่า ขาดสถานที่สำหรับกิจกรรมในร่ม สถานที่ทำความสะอาดร่างกาย

ปานศิริ จันโทกุล (2524: ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ในวิทยาลัยเอกชน" พบว่า ขาดสนามและเครื่องอำนวยความสะดวก

สาธิต ลัมขจรเดช (2524: ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษา ในวิทยาลัยพลศึกษา" พบว่า สถานที่ในร่มไม่พอ

สุธรรม เสด็จ (2526: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารครูพลศึกษา และนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ในสถาบันการศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ขาดสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

เลิศชัย สอนสุภาพ (2527: ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาเอกพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยครู" พบว่า ขาดสถานที่ในร่ม

เดชา เกียรติศิริ (2528: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาเขตกรมการศึกษาศึกษา" พบว่า สนามกีฬาบางประเภทที่นั่งดูไม่พอ ห้องน้ำไม่พอ ที่พักไม่พอ

รัฐพล ศรีวโรบล (2528: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารครูพลศึกษา และนักเรียน ในวิทยาลัยนาฏศิลป์เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา" พบว่า ขาดสนามและเครื่องอำนวยความสะดวก

ปิยะชาติ ลิทธิวิสุทธิ (2529: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" พบว่า ขาดสนามและเครื่องอำนวยความสะดวก

จากการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 จนถึงปี พ.ศ. 2528 พบว่า สถานที่และเครื่อง
อำนวยความสะดวก ยังคง เป็นปัญหาสำคัญในการจัดและดำเนินการผลศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นการ
ศึกษาในระดับใดก็ตาม

8. ด้านการจัดและดำเนินการผลศึกษาในสถานศึกษา

ในด้านการจัดการผลศึกษาในโรงเรียน มีความจำเป็นต้องจัดกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง
มิใช่แค่จัดสอนตามหลักสูตร เพียงอย่างเดียว เพื่อให้นักเรียนได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ครู
ผลศึกษาจำเป็นต้องจัดดำเนินการโครงการผลศึกษาอื่น ๆ ให้ครบ โครงการ
ผลศึกษาในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย โครงการสอนผลศึกษา โครงการแข่งขันกีฬาภายใน
โรงเรียน โครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ และ
โครงการผลศึกษาพิเศษ โครงการผลศึกษาเหล่านี้เป็นกิจกรรม เสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้
เรียนรู้เป็นอย่างดี การจัดดำเนินการบริหารโครงการผลศึกษาในโรงเรียน เป็นหน้าที่ที่ครู
ผลศึกษาจะต้องดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงไป การจัดดำเนินการโครงการผลศึกษาดังกล่าว จึง
ต้องมีการวางแผน มีหลักเกณฑ์ มีความต่อเนื่องกัน และแต่ละโครงการต้องมีความสัมพันธ์กัน
โดยมีความมุ่งหมายให้นักเรียนทุกคนมีโอกาส เข้าร่วมโครงการผลศึกษา ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ
(2527 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า การผลศึกษาเป็นกระบวนการการศึกษาอย่างหนึ่ง และช่วยส่งเสริม
ให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามและมีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม
โดยอาศัยกิจกรรมทางผลศึกษา ที่ได้เลือกสรรแล้วเป็นสื่อกลางในการเรียน ดังนั้นโครงการ
ผลศึกษาในโรงเรียน จำเป็นต้องจัดให้มีอยู่ในระบบการศึกษาทุกระดับชั้น ซึ่งโครงการผลศึกษา
ดังกล่าว ประกอบด้วย การสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ควรจัด 100 เปอร์เซ็นต์ การจัดกิจกรรม
นันทนาการ ควรจัด 70-90 เปอร์เซ็นต์ การจัดการแข่งขันกีฬาภายใน ควรจัด 50-70
เปอร์เซ็นต์ การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ควรจัด 20-50 เปอร์เซ็นต์ การจัด
กิจกรรมพิเศษที่ไม่สมประกอบ ควรจัด 10-20 เปอร์เซ็นต์ (พอง เกิดแก้ว 2520 : 82)
นอกจากนี้ บิวเซอร์ (Bucher 1975 : 84) ยังเสนอไว้ว่าโครงการผลศึกษาในโรงเรียน
ประกอบด้วย โครงการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน โครงการ
การจัดการแข่งขันกีฬานอกและระหว่างสถาบัน โครงการจัดกิจกรรมนันทนาการ และโครงการ
ผลศึกษาพิเศษ

ดังนั้น ในด้านการจัดและดำเนินการโครงการผลศึกษาในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงแบ่งขอบเขตในการวิจัยและเรียบเรียงงานวิจัยออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 8.1 โครงการสอนผลศึกษาในสถานศึกษา
- 8.2 โครงการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา
- 8.3 โครงการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างสถานศึกษา
- 8.4 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ
- 8.5 โครงการผลศึกษาพิเศษ

ในโครงการผลศึกษาทั้ง 5 ด้านนี้ ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดและดำเนินการโครงการผลศึกษา ตามลำดับดังต่อไปนี้

8.1 โครงการสอนผลศึกษาในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาและเรียบเรียงงานวิจัยออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 8.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร
- 8.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน
- 8.1.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
- 8.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร

วันดี จันทร์วงศา (2518 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามถามผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน ผลการวิจัยในด้านหมวดผลลานามัยปรากฏว่า จำนวนครูที่สอนวิชาผลศึกษามีไม่เพียงพอกับวิชาที่เปิดสอน และเนื้อหาของวิชากับเวลายังไม่เหมาะสมกัน อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าการเปิดวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกในหมวดนี้ ไม่เหมาะสมกับบุคลากรและยังขาดอาจารย์ผู้สอน นักเรียนมีเวลาว่างที่จะค้นคว้าน้อยไป ในด้านสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์การสอน มีความเห็นว่า ไม่ได้มีการจัดเตรียมสิ่งเหล่านี้เพื่อใช้หลักสูตรใหม่เลย ส่วนด้านวิธีการสอนนั้น หัวหน้าหมวดวิชาผลลานามัยแนะอันดับสูงสุด คือ การฝึกทักษะ รองลงมาได้แก่ การฝึกปฏิบัติ ส่วนวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ ปรากฏว่า การฝึกปฏิบัติเป็นอันดับสูงสุด คือ การฝึกทักษะ รองลงมาได้แก่

การฝึกปฏิบัติ ส่วนวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ปรากฏว่า การฝึกปฏิบัติเป็นอันดับที่สูงสุด รองลงมาได้แก่ การบรรยาย

หมมพร เม้าเจริญ (2519 : ข-ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 7" โดยใช้แบบสอบถามถามบุคลากรที่มีส่วนในการใช้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน จำนวน 15 โรงเรียน รวม 419 คน ผลการวิจัยพบว่า ขาดบุคลากรในทุกหมวดวิชา โดยเฉพาะในหมวดวิชาสังคมศึกษา ภาษามัธยมและศิลปปฏิบัติ บุคลากรไม่ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่ อาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ไม่เพียงพอ ขาดแคลนเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร มีการบรรจุเนื้อหาวิชามากเกินไป ก่อให้เกิดปัญหาการสอนไม่คลุม เนื้อหาทั้งหมด การประเมินผลมีปัญหามากในด้านระเบียบการประเมินผล

สุพละ หลีพัฒน์ (2519 : ข-ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 4" โดยใช้แบบสอบถามถามบุคลากรที่มีส่วนในการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน รวม 213 คน ผลการวิจัยพบว่า ขาดบุคลากรในทุกหมวดวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดวิชาศิลปศึกษา ภาษามัธยมและสังคมศึกษา บุคลากรไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่ อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชามีปัญหาในการเขียนจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรม ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ขาดแคลนเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร มีการบรรจุเนื้อหาวิชามากเกินไป ก่อให้เกิดปัญหาการสอนไม่คลุม เนื้อหาทั้งหมด การประเมินผลมีปัญหามากในด้านระเบียบการประเมินผล ความเหมาะสมในการให้ระดับคะแนน

สุเมธ แก้วแหวก (2518 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาของครูภาษามัธยมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหมวดวิชาภาษามัธยม ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 4" และในปีต่อมา ทวีพงษ์ กลิ่นหอม (2519 : ง), สมศักดิ์ ศิริอนันต์ (2519 : ง), นภพร ทัศนัยนา (2519 : ง), ศรียรัตน์ เสลา (2519 : ง), ชัชชัย โกมารทัต (2519 : ง), สุรศักดิ์ สุรโยธี (2519 : ง) และ วิสูตร กองจินดา (2519 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่องเดียวกันในเขต

การศึกษา 1, 3, 5, 6, 8, 11 และ 12 ตามลำดับ ผลการวิจัยสอดคล้องกัน คือ บุคลากร ไม่พร้อม คู่มือหลักสูตรและประมวลการสอนมีไม่เพียงพอ เนื้อหาผลศึกษายังคับไม่เหมาะสม เกณฑ์การวัดผลใช้เกณฑ์ของโรงเรียนหรือเกณฑ์ของกรมพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกัน ส่วนจุดประสงค์ ของผลศึกษานั้น สามารถนำมาปฏิบัติได้

ในทำนองเดียวกัน ทิศมัย เต็นดวงบริพันธ์ (2520 : ง),

ธีร ศรแก้ว (2520 : ง) และ จันทร์ ม่องศรี (2520 : จ) ได้ทำการวิจัยเรื่องเดียวกัน ในเขตการศึกษา 7, 9 และ 10 ผลการวิจัยสอดคล้องกับกลุ่มแรก และ สำเร็จ มณีเนตร (2523 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่องเดียวกันในเขตการศึกษา 2 พบว่า บุคลากร คู่มือหลักสูตร ประมวลการสอนไม่พร้อม ส่วนเกณฑ์การวัดผลใช้เกณฑ์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกรมพลศึกษา

ฐิติวารณ คชวัฒน์ (2524 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาพลศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามกับครูพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 189 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร ครูพลศึกษา เห็นว่า เหมาะสมดีแล้ว เนื้อหาวิชา รายวิชาที่ประสมปัญหาในด้านการสอนมากคือ วิชากระบี่ ในเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนไม่มีความสนใจในกิจกรรมที่เรียนและ เนื้อหาวิชามากเกินไป วิชาตะกร้อ จะมีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน และอาจารย์ไม่มีความถนัดในการสอน และในวิชายืดหยุ่นจะมีปัญหามากเกี่ยวกับการไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ทุกด้าน สำหรับวิชาที่ครูพลศึกษาเห็นว่าควรบรรจุอยู่ในหมวดวิชาบังคับ คือ วอลเลย์บอล แบดมินตัน กิจกรรมเข้าจังหวะ ฟุตบอล และศิลปะป้องกันตัว นอกจากนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมในเรื่อง อุปกรณ์ สถานที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชากรีฑา เทเบิลเทนนิส และยืดหยุ่น

ทิพวัลย์ เรืองขจร (2524 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาพลศึกษา ของโรงเรียนในเขตการศึกษา 3" โดยใช้แบบสอบถามกับครูพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมระดับจังหวัดและอำเภอ ในเขตการศึกษา 3 ครูพลศึกษามีปัญหามากในด้านการสอนให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในวิชาตะกร้อ 1 และ 2 นอกจากนั้นครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับอำเภอ ยังมีปัญหามากในด้านการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชายืดหยุ่น 1 และ 2 อีกด้วย

โยธิน นิยมทอง (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรผลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 11" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดและอำเภอ จำนวน 162 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูผลศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดว่า สามารถสอนให้บรรลุผลตามที่วางไว้ในระดับมาก ยกเว้นในวิชาคณิตชั้น 1 ตะกร้อ 2 ส่วนวิชา เทเบิลเทนนิส 1 มีจุดประสงค์มากจนเกินไป ครูผลศึกษามีความคิดเห็นว่า การใช้หลักสูตรฉบับนี้ มีปัญหาน้อยมาก ส่วนปัญหาการสอนที่มีครูผลศึกษาประสบระดับมาก คือ นักเรียนไม่มีแบบเรียนในวิชาบาสเกตบอล 1 ตะกร้อ 1, 2 ไม่สามารถวัดและประเมินผลในวิชากรีฑา 2 อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ในวิชาตะกร้อ 2 กรีฑา 1 สถานที่ไม่เพียงพอ ในวิชา เทเบิลเทนนิส 2 อุปกรณ์และสถานที่ไม่เพียงพอ ในวิชาคณิตชั้น 2 เทเบิลเทนนิส 1 และบาสเกตบอล ส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาผลศึกษาบังคับตามหลักสูตรและวิชาเลือกที่เปิดสอนมากที่สุดคือ วอลเลย์บอล 1 ฟุตบอล 1 วอลเลย์บอล 2 คามล่าดับ

8.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน

งานวิจัยในระดับประถมศึกษา

สวัสดิ์ ทรัพย์จำนงค์ (2513 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาผลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนคร" โดยส่งแบบสอบถามครูที่สอนวิชาผลศึกษา จำนวน 270 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า การสอนผลศึกษาในชั้นเรียนส่วนใหญ่ครูประจำชั้นทำหน้าที่สอน โดยเน้นให้นักเรียนรู้จัก เป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี ใช้วิธีสอนโดยครูทำให้นักเรียนดูและให้นักเรียนทำตาม การดำเนินการสอนในช่วงเวลาพักผลศึกษายังขาดหลักการและวิธีการ ครูผลศึกษาไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขาดอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ผู้บังคับบัญชานับสนุนวิชาผลศึกษาน้อยกว่าวิชาอื่น

ปิยวรรณ เพ็ญสุภา (2521 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ปัญหาการจัดและการสอนผลศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงราย" โดยใช้แบบสอบถามครูผลศึกษา โรงเรียนละ 3 คน จำนวน 230 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครูผลศึกษายังไม่เพียงพอ ครูผลศึกษามีงานรับผิดชอบมาก อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่เพียงพอ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีทักษะทางการกีฬา และผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร

คารณิ ศษศรีสวัสดิ์ (2526 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 210 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีได้
2. ในการสอนกิจกรรมต่าง ๆ ตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาอันเนื่องมาจาก อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ สถานที่เรียนมีไม่เพียงพอ สถานที่เรียนไม่เหมาะสมกับเนื้อหา สถานที่เรียนอยู่ในสภาพไม่ดีและนักเรียนไม่มีทักษะพื้นฐาน
3. ในด้านการวัดและประเมินผล ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาอันเนื่องมาจาก วิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้ขณะนี้ ยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป ข้อสอบที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดมาให้ นักเรียนสอบ ไม่ตรงกับเนื้อหาที่ผู้สอนสอนนักเรียน ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการทดสอบ และช่วงเวลาในการทดสอบมีน้อยเกินไป แต่เนื้อหาที่สอนมีมาก

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

อนันต์ อัครชู (2511 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาประมวลการสอนและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษาหนึ่ง" โดยใช้แบบสอบถามถามอาจารย์ใหญ่และผู้สอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลของกรมวิสามัญศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1 ซึ่งมี 99 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ในการสอนพลศึกษา โรงเรียนส่วนมากเน้นในด้านการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักเรียน กิจกรรมที่นิยมสอนมากคือ กายบริหาร จำนวนครูพลศึกษา สถานที่ในการสอนและอุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษา ยังไม่เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน

เสงี่ยม พรหมบุญหงส์ (2515 : ค-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับพุทธศักราช 2503" โดยใช้แบบสอบถามถามครูใหญ่และครูพลศึกษา ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 490 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครูพลศึกษาที่มีวุฒิในโรงเรียนยังมีไม่เพียงพอ ครูพลศึกษานอกจากสอนวิชาพลศึกษาแล้ว ยังต้องสอนวิชาอื่นและช่วยทำงานพิเศษอื่น ๆ ในโรงเรียนอีกด้วย ครูใหญ่

อาจารย์ใหญ่ และครูพลศึกษา เห็นว่า ความมุ่งหมายในหลักสูตรวิชาพลานามัยเหมาะสมดีแล้ว เนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่กำหนดนั้น โรงเรียนได้จัดสอนครบตามที่ระบุไว้ แต่อุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นั้น ยังไม่เพียงพอ

ขจร ตั้งสุวรรณรังษี (2524 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ปัญหาการเรียนการสอนวิชาคณิตหุ่่น ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามกับครูพลศึกษา จำนวน 48 คน และนักเรียนจำนวน 240 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านวัตถุประสงค์ กิจกรรมและวิธีดำเนินการเรียนการสอนนักเรียนนั้น ขาดแรงจูงใจและช่วงเวลาการเรียนสั้นเกินไป พื้นฐานนักเรียนไม่ดี ทำให้ไม่กล้าฝึกทักษะที่ยากขึ้นไป ปัญหาด้านเนื้อหาปริมาณเกินไป ด้านอุปกรณ์ สถานที่มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสม ด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่มีเกณฑ์แน่นอนในการตัดสิน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่มีการจัด เพราะโรงเรียนขาดอุปกรณ์และสถานที่

เอก ช่างน้อย (2524 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ปัญหาการเรียนการสอนวิชากระบี่กระบอง ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามกับครูจำนวน 55 คน และนักเรียนจำนวน 350 คน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาด้านปลูกฝังและสร้างแนวคิดในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความไม่เหมาะสมของสถานที่ การขาดการระมัดระวังของนักเรียน ในการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้ผลทางออกกำลังกาย การมอบหมายงานให้นักเรียนฝึกซ้อมนอกเวลาในโรงเรียน เวลาที่ใช้ในการสอน ความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าที่จะเผชิญกับภาวะต่าง ๆ อย่างมีหลักการและเหตุผล และในด้านประสมการณ์และทักษะ การใช้อาวุธเพื่อต่อสู้ป้องกันตัว ส่วนนักเรียนประสบปัญหาทางด้านทักษะครู สถานที่เรียนมีพื้นที่แค้ง การจัดกิจกรรมให้เหมาะกับการเรียนศิลปวัฒนธรรมไทย การสอนทักษะท่ารำ และด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการเคลื่อนไหว อันเป็นธรรมชาติของวิชากระบี่กระบอง

ปรีชา ไวยโกศา (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียน เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาตะกร้อ ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามไปยังครูพลศึกษา จำนวน 96 คน และนักเรียนจำนวน 576 คน ในโรงเรียนรัฐบาลระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนวิชาตะกร้อที่ครูพลศึกษาประสบระดับมาก ได้แก่

เนื้อหาทางทักษะมีมากเกินไป ไม่สัมพันธ์กับเวลาเรียนทั้งหมด เนื้อหาทางทักษะเฉพาะตัวขั้นสูง ยากเกินไป เวลาในการสอนแต่ละคาบน้อยเกินไป จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนที่เรียนวิชาตะกร้อ มากเกินไป ไม่มีวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาตะกร้อมาประกอบการสอน สถานที่ใช้เรียน เป็นสนาม กลางแจ้ง เมื่อฝนตก เป็นอุปสรรคในการสอน เวลาที่ใช้ในการทดสอบทักษะมีน้อยเกินไป และมีความยากลำบากในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรให้แก่ักเรียน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูพลศึกษาส่วนกลางกับ ครูพลศึกษาส่วนภูมิภาคในแต่ละด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับปัญหาการเรียนวิชาตะกร้อที่นักเรียนประสบระดับมาก ได้แก่ เวลาในการเรียนแต่ละคาบน้อยเกินไป สถานที่ใช้เรียนเป็นสนามกลางแจ้ง เมื่อฝนตก เป็นอุปสรรค ในการเรียน อุปกรณ์ในการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ไม่มีการฝึกทักษะตะกร้อเพิ่มเติมนอก เวลาเรียน และครูไม่เคยพื่อนักเรียนไปชมการแข่งขันตะกร้อประเภทต่าง ๆ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียน ชายในแต่ละด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว คือ ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

พงษ์ศักดิ์ ภูมิหิน (2527 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแบบ สหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 600 คน ปัญหาที่ประสบมากได้แก่ นักเรียนไม่สามารถ ปฏิบัติหรือมีทักษะตามวัตถุประสงค์และจุดประสงค์ได้และวัตถุประสงค์มีมากเกินไป

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาราย วิชาบังคับทุกวิชา ตามหลักสูตร พ.ศ. 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ประสบปัญหามากที่สุดคือ ด้านอุปกรณ์และสถานที่ เกี่ยวกับไม่มีห้องเปลี่ยนชุด กีฬาและไม่มีที่ต้มน้ำหรือที่ทำความสะอาดร่างกาย ด้านการวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับ เวลา วัดผลในชั่วโมงเรียนไม่เพียงพอ ด้านครูพลศึกษา เกี่ยวกับครูพลศึกษาไม่เพียงพอและครูพลศึกษา ขาดโอกาสศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ส่วนปัญหาที่ประสบมากแตกต่างกันในรายวิชาบังคับแต่ละรายวิชา ได้แก่ รายวิชายิद्धุ่น ประสบปัญหาที่สุดด้านอุปกรณ์และสถานที่ เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ สถานที่สอนไม่เหมาะสม ด้านเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาไม่เอื้ออำนวยในการจัดการแข่งขัน

รายวิชาตะกร้อประสมปัญหาภาคด้านนักเรียน เกี่ยวกับนักเรียนหญิงเรียนทักษะใหม่ ๆ ได้ชี้กว่านักเรียนชาย ด้านอุปกรณ์และสถานที่ เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนชั่วคราว ด้านเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับจัดกิจกรรมการสอนให้ทั้งสองเพศพร้อมกันได้ยาก รายวิชาบาสเกตบอลประสมปัญหาภาคด้านอุปกรณ์และสถานที่ เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ชั่วคราวซ่อมแซมใหม่ได้ยาก ด้านนักเรียน เกี่ยวกับนักเรียนหญิงเรียนทักษะใหม่ ๆ ได้ชี้กว่านักเรียนชาย รายวิชาเทเบิล เทนนิสประสมปัญหาภาคด้านอุปกรณ์และสถานที่ เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอและสถานที่ไม่เหมาะสม

ศุภทินี มหิตธิบุรินทร์ (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ปัญหาการนิเทศและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหาร 100 คน ครูพลศึกษา 100 คน จาก 50 โรงเรียน และพลศึกษานิเทศก์ 12 คน ผลการวิจัยพบว่า จำนวนพลศึกษานิเทศก์มีน้อยและไม่มีเวลาสำหรับการนิเทศ ครูพลศึกษามีไม่เพียงพอกับความต้องการของสถานศึกษา ขาดหนังสือเกี่ยวกับเทคนิคการสอนวิชาพลศึกษา โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์พลศึกษาไม่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน และขาดการวางแผนการสอนร่วมกันระหว่างครูพลศึกษากับพลศึกษานิเทศก์

รัชมี ไกรสังข์ (2528 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิด

เห็นของครูพลศึกษาและนักเรียน เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาพลศึกษา รายวิชาบังคับ" โดยส่งแบบสอบถามถามครู-อาจารย์และนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์วิชาพลศึกษาในด้านประสมผลสำเร็จในการเรียนการสอนและความสำคัญต่อนักเรียน โครงสร้างแผนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก เกี่ยวกับการประสมผลสำเร็จในการเรียนและความสำคัญต่อนักเรียน ลักษณะเนื้อหาวิชาการสอน ใช้การสอนแบบบรรยายประกอบสาธิต การสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว การสอนแบบวิธีมอบหมายงาน การวัดและประเมินผล ใช้เกณฑ์ตามรายการในแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจุดประสงค์วิชาพลศึกษา สามารถสอนได้ตามจุดประสงค์ มีความสำคัญต่อนักเรียน โครงสร้างแผนการสอน การจัดรายวิชาจุดประสงค์รายวิชาแจ่มแจ้ง ใช้หนังสืออ้างอิง ใช้การสอนแบบบรรยายประกอบสาธิต การสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว การสอนแบบวิธีมอบหมายงาน วิธีการวัดและประเมินผล ใช้เกณฑ์ตามรายการในแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก

สรชัย ศุภสิทธิ์กุลชัย (2528 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ความคิดเห็นของครูผลึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชากรรทท ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" พบว่า การเรียนการสอนกรรททมีปัญหาด้านวัตถุประสงค์การเรียน วิธีดำเนินการ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาวิชากรรทท 1-2 เกี่ยวกับอุปกรณ์สถานที่ บัญหามากที่สุด คือ สถานที่อานน้ำชำระล้างร่างกายหลังจากเลิกเรียน และที่เป็นปัญหามากคือ สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย จำนวนเร็ว จักร เขาะที่ใช้ในการกระโดดสูงและที่ยืนเท้า ปัญหาต่อไป คือ การวัดและประเมินผลวิชากรรทท และปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชากรรทท

นิรันดร์ กาทอง (2530 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผลึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาผลึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2524 ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 9" โดยใช้แบบสอบถามตามผู้บริหารและครูผลึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 9 จำนวน 69 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 9 สามารถจัดการเรียนการสอนผลึกษาได้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก กิจกรรมผลึกษาที่เปิดสอนพิจารณาตามความพร้อมของโรงเรียนทางด้านวัสดุ-อุปกรณ์และสถานที่ การเรียนการสอนในชั้นเรียนมีจำนวนนักเรียนที่เพาะสมครูผลึกษาเตรียมการสอนและวางแผนการสอน เป็นอย่างดี มีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน และมีการจัดโปรแกรมผลึกษาสำหรับเด็กพิเศษเป็นบางครั้ง โรงเรียนมีการจัดซ่อมเสริมวิชาผลึกษาและจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีโรงฝึกผลึกษาสถานที่เรียนวิชาผลึกษายังมีไม่เพียงพอ การประเมินผลการเรียนวิชาผลึกษา ใช้เกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียน ปัญหาที่ประสบได้แก่ นักเรียนไม่มีเวลาฝึกซ้อมทักษะเพิ่มเติม ครูผลึกษาไม่นำวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการเรียนการสอน ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ครูผลึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน และหมวดวิชาพลานามัยขาดแคลนงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

สุภาภรณ์ สุขดาวร (2514: ข-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ปัญหาการเรียนวิชาพลานามัยในสถาบันฝึกหัดครู" โดยส่งแบบสอบถามตามอาจารย์ผู้สอนวิชาพลานามัยในสถาบันฝึกหัดครู จำนวน 25 แห่ง จำนวนประชากร 74 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

อาจารย์ผู้สอนวิชาฟิสิกส์ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอและมีชั่วโมงสอนมากเกินไป จำนวนนักศึกษาในห้องหนึ่ง ๆ มีมากเกินไป อาจารย์ส่วนมากมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เนื้อหาของแต่ละวิชาในหลักสูตรวิชาฟิสิกส์ ยังไม่ได้สัดส่วนกับเวลาและจำนวนหน่วยกิต ส่วนในด้านสถานที่นั้น วิทยาลัยครูทุกแห่งมีสถานที่กลางแจ้งสำหรับสอนกิจกรรมพลศึกษาแล้ว แต่ยังคงขาดสถานที่สำหรับการสอนกิจกรรมพลศึกษาในร่ม และยังขาดสถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายนักศึกษาชาย-หญิง ห้องอาบน้ำชาย-หญิง ตู้เก็บเสื้อผ้าชาย-หญิง ด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาฟิสิกส์ ส่วนใหญ่มีการทดสอบทางด้านทฤษฎีและทางด้านปฏิบัติควบคู่กันไป

เลิศชัย สอนสุภาพ (2527 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยครู" โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์พลศึกษา จำนวน 92 คน และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา จำนวน 414 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยครูดังนี้ ด้านการเรียนของนักศึกษามีปัญหามากเกี่ยวกับนักศึกษาขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ด้านสถานที่ อุปกรณ์การสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะขาดสถานที่จัดกิจกรรมทางน้ำและสถานที่ฝึกกีฬาในร่มมีไม่เพียงพอ ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรพลศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาไม่ได้รับความร่วมมือและประสานงานที่ดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารขาดแคลนงบประมาณ อาจารย์และนักศึกษาไม่ได้ประเมินผลงานที่จัดขึ้น

วีระศักดิ์ วีระชาติพิทักษ์ชน (2529 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์พลศึกษา จำนวน 75 คน นักศึกษาจำนวน 560 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษา แสดงให้เห็นอยู่ในระดับมากหรือในระดับน้อยครั้ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คุณลักษณะส่วนตัวในการสอน การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม การดำเนินการสอน การเตรียมการสอน การตั้งใจและเสริมแรงการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน การสอน การใช้อุปกรณ์การสอนและสถานที่

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิศาล เครือคล้าย (2530 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป ระดับปริญญาตรี ของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง" โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษา ที่เรียนวิชาพลศึกษา ในกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป จำนวน 500 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการใช้แหล่งศึกษาค้นคว้า ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการเรียนของนักศึกษาและด้านลักษณะเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และมีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการจัดและประเมินผล ด้านการใช้แหล่งศึกษาค้นคว้า ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและด้านลักษณะเนื้อหาวิชาในหลักสูตร

สุมาลี ดิยวิภาพร (2530 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ในวิทยาลัยพลศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามไปยังอาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา ในวิทยาลัยพลศึกษา 17 แห่ง จำนวน 1,095 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ในวิทยาลัยพลศึกษา พบว่าเป็นปัญหาระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า มีปัญหามากในเรื่องนักศึกษขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนและขาดการอภิปรายซักถาม นำคัมภีร์มาใช้ไม่เพียงพอ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรพลศึกษา และขาดการประเมินผลกิจกรรม

2. อาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในปัญหาด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านการเรียนของนักศึกษา

ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรพลศึกษา ด้านการใช้แหล่งค้นคว้า และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอน วิชาพลศึกษา ดังที่ คอริ (Korri 1971 : 5181-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอน วิชาพลศึกษาในรัฐมินเนโซต้า" โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูที่สอนวิชาพลศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก จำนวนนักเรียนแต่ละชั้นมากเกินไป ไม่สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ คอบสนองความต้องการและความถนัดของแต่ละบุคคลได้ ครูพลศึกษามีชั่วโมงสอนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลา ในการเตรียมการสอน

8.1.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

สมชาย ธรรมโกศล (2523 : ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหา การวัดผลวิชาพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์พลศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน ผลการวิจัยพบว่า วิธีการวัดผลวิชาพลศึกษาที่ใช้ มาก ด้านความรู้วัดโดยการสอบข้อเขียนแบบปรนัย ด้านสมรรถภาพทางกายวัดเฉพาะรายการ ทดสอบสมรรถภาพทางกายบางรายการ ด้านทักษะวัดทั้งทักษะ เฉพาะและการ เล่น เป็นทีมและ ด้านเจตคติวัดจากการมาเรียนและการแต่งกายของนักเรียน ส่วนใหญ่ปัญหาที่อาจารย์พลศึกษา ประสบในการวัดผลด้านความรู้ คือ หน่วยกิตวิชาพลศึกษามีน้อย ทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ในการสอบข้อเขียน ด้านสมรรถภาพทางกาย คือ ขาดสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ในการวัดสมรรถภาพทางกายบางอย่าง ด้านทักษะ คือ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ไม่เอื้ออำนวยต่อการวัดทักษะบางอย่าง และด้านเจตคติ คือ การสังเกตนักเรียนจำนวนมากและ สังเกตหลายอย่างในเวลาเดียวกันทำไม่ได้ไม่ทั่วถึง

บุญทิน ธรรมวงษ์ (2526 : ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิด เห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลการเรียนวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูพลศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั่วประเทศ จำนวน 325 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่ครูพลศึกษาประสบในด้านการประเมินผลการเรียนวิชาพลศึกษา คือ นักเรียนขาดความสนใจเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ซึ่งมีสาเหตุมาจากหน่วยการเรียนวิชาพลศึกษา ซึ่งมีค่าเพียง .05 หน่วยการเรียน และวิธีการประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้นั้นในแต่ละรายวิชา ตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดไว้

ด้านระเบียบวิธีการประเมินผลที่ครูพลศึกษาประสบมาก คือ ปัญหาในการจัดดำเนินการสอนซ่อมเสริม ในกรณีผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่พอหรือยังไม่มีพฤติกรรมขั้นต้นก่อนเรียน

ด้านการตัดสินผลการเรียนนั้น ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อย

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

สาธิต ลิ้มขจรเดช (2524 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา" โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ที่สอนวิชากิจกรรมพลศึกษา จำนวน 277 คน ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพลศึกษามีปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษาดังนี้ คือ อาจารย์ไม่สามารถแก้ระดับคะแนน "ร" ให้เป็นคะแนนอื่นได้ทันตามที่วิทยาลัยกำหนดการประสานงานกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนที่จะมาร่วมมือกันในการสร้างแบบสอบ ไม่มีแบบสอบที่เป็นมาตรฐาน การวัดและประเมินผลโดยให้นักศึกษาทำรายงานทำได้ยาก เพราะค่าไว้ในห้องสมุดมีน้อย เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนของอาจารย์แต่ละวิทยาลัยไม่เหมือนกัน สถานที่ในร่มและอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษา

๑.๒ โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา

มีงานวิจัยดังต่อไปนี้คือ

ไพโรจน์ สุวรรณภักดี (2525 : ง-๑) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ สถานที่ไม่เพียงพอโดยเฉพาะสถานที่กลางแจ้งและขาดการตรวจสอบสภาพนักเรียนก่อนการเข้าร่วมการแข่งขัน ส่วนครูพลศึกษา

และครูอื่น ๆ มีความเห็นว่ามีปัญหาที่ประสมมากที่สุด ได้แก่ เงินสำหรับจ่ายค่าล่วงเวลาและสวัสดิการสำหรับบุคลากร ขาดการนำเอากิจกรรมประเภทที่เป็นศิลปะประจำชาติ เช่น กระบี่กระบอง ตะกร้อ ไซ้ เป็นกิจกรรมการแข่งขัน ขาดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูพลศึกษาและครูอื่น ๆ และขาดงบประมาณในการจัดและดำเนินการแข่งขัน

งานวิจัยในต่างประเทศ

นิลสัน (Neilson 1979: 1951-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลการวิเคราะห์ของการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน ทางด้านการให้การสนับสนุนของมหาวิทยาลัยระดับสูง ในรัฐเทนเนสซี" มีชื่อภาษาอังกฤษว่า "An Analysis of Intramural Sports Programs in the State Supported Senior Universities in Tennessee." โดยใช้เครื่องมือในการสำรวจวิเคราะห์ ซึ่งสร้างขึ้นโดย ดร.คริสโตเฟอร์ อัลแลน บราวน์ (Christopher Alan Brown) ข้อมูลทั้งหมดได้จากแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยหัวข้อคำถาม 9 หัวข้อ ได้แก่

1. สาเหตุและจุดมุ่งหมายในการจัดการแข่งขัน
2. การประสานงานและการบริหารงาน
3. กฎและระเบียบการจัดการแข่งขัน
4. ตารางจัดการแข่งขัน
5. กำหนดการแข่งขัน
6. สถานที่และอุปกรณ์ในการจัดการแข่งขัน
7. ระบบการให้คะแนนและการให้รางวัลแก่ผู้ชนะ
8. การประชาสัมพันธ์
9. คณะกรรมการ ในการจัดการแข่งขัน

ผลสรุปของคำถามที่ได้จากแบบสอบถามในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. โดยทั่วไปการดำเนินการในแต่ละด้านของทุกมหาวิทยาลัย กระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากกระบวนการให้คะแนน การให้รางวัลและการประชาสัมพันธ์
2. การจัดการแข่งขันกีฬาภายในของทุกมหาวิทยาลัย ล้วนแต่มีเหตุผลและจุดมุ่งหมายในการจัดทั้งสิ้น
3. ความคล้อยคลึงในการจัดการแข่งขันของแต่ละมหาวิทยาลัย คือ การใช้ผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญมาดำเนินการ

4. การบริหารงานด้านนี้กำลังมีการเปลี่ยนแปลงจาก เดิมที่นักศึกษา เป็นผู้ดำเนินการ มาเป็นการใช้ผู้เชี่ยวชาญในงานด้านนี้โดยตรง
  5. การจัดการด้านปฐมพยาบาลยังมีน้อย
  6. การสนับสนุนทางการเงินในการจัดการแข่งขันภายในของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้นมีเพียงพออยู่แล้ว
  7. กฎระเบียบของการแข่งขันมีความเที่ยงตรงและเหมาะสมดีแล้ว
  8. ระบบการให้คะแนนยังไม่เน้นหนักถึงระดับสูง
  9. ธรรมเนียมการจัดงานเลี้ยงฉลองรางวัลจากการแข่งขันไม่นิยมกระทำ
- ผลสรุปจากการสำรวจดังกล่าว ประกอบกับคำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัยนี้ ทำให้สรุปข้อแก้ไขบางประการที่ควรปรับปรุงได้ดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้
2. กีฬาประเภทใดที่จะจัดการแข่งขัน ซึ่งไม่มีในโปรแกรมการเรียนการสอน ควรมีการฝึกสอนให้ก่อนเป็นพิเศษ
3. ควรเพิ่มและเน้นหนัก เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและการพยาบาลฉุกเฉินให้มากขึ้น
4. ในกรณีที่จำเป็นต้องเดินทางหรือขนส่ง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการแข่งขัน ควรใช้ยานพาหนะที่เป็นของสถานศึกษาเอง ของสาธารณะหรืออาจจะใช้ของส่วนตัวก็ได้
5. สนามแข่งขันควรติดตั้งไฟให้เพียงพอ ในโอกาสที่มีการแข่งขันกลางคืน โดยเฉพาะที่ป้ายคะแนน
6. ควรจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับป้องกันอันตรายจากการแข่งขัน สำหรับนักกีฬาให้พร้อมอยู่เสมอ

8.3 โครงการจัดการแข่งขันกีฬานอกและระหว่างสถานศึกษา

มีงานวิจัยดังต่อไปนี้คือ

ไชยรัตน์ คุณาชีวะ (2524 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย" โดยส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จำนวน 17 คน คณะกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 8 จำนวน 100 คน ผู้จัดการทีมกีฬามหาวิทยาลัย 100 คน

และหัวหน้าทีมกีฬา ซึ่งเป็นตัวแทนของนักกีฬาประมาณ 100 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาร้อยละ 64.67 ผลการวิจัยพบว่า การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ของการจัดการแข่งขันเป็นส่วนมาก และประสบปัญหาทางด้านงบประมาณและบุคลากร

พัฒนาชาติ กฤติบวร (2525 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยพลศึกษา" เพื่อศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยพลศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการบริหารของวิทยาลัยพลศึกษา 50 คน คณะกรรมการดำเนินการแข่งขัน 50 คน และผู้ควบคุมนักกีฬา 50 คน ผลการวิจัยพบว่า กีฬามหาวิทยาลัยสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ของการจัดการแข่งขันเป็นส่วนมาก และประสบปัญหาด้านงบประมาณและบุคลากร

ชัชวาลย์ เริงฉลาด (2526 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียน ของจังหวัดในส่วนภูมิภาค" โดยส่งแบบสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ผู้จัดเกี่ยวกับการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียน จำนวน 72 จังหวัด ๆ ละ 2 คน รวม 144 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เจ้าหน้าที่ผู้จัดเกี่ยวกับการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียนประสบมากที่สุด คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ งบประมาณส่งมาล่าช้า อุปกรณ์มีราคาแพง ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายนักกีฬา ผู้ฝึกสอนมุ่งแต่ให้นักเรียนเอาชัยชนะ ผู้บริหารโรงเรียนส่งหลักฐานเกี่ยวกับนักกีฬาที่เข้าแข่งขันล่าช้ากว่ากำหนดและมุ่งหวังผลชนะเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน นักกีฬามุ่งหวังชัยชนะมากเกินไปและมีเวลาฝึกซ้อมไม่เพียงพอ ผู้ตัดสินกีฬาแต่ละประเภทไม่เพียงพอ ขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมกติกาส่งเสริมปรับปรุงใหม่ ผู้ตัดสินมีงานในหน้าที่มากเกินไป นักเรียน (ผู้ดู) ไม่เข้าใจกติกาแข่งขันและเจ้าหน้าที่จัดกีฬานักเรียนในจังหวัดไม่พอ

เบญจวรรณ วงศ์สุวรรณ (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย" โดยส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการอำนวยการกีฬาเขต 30 คน คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเขต 170 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทยที่เป็นปัญหามากคือ การประสานงานของกรรมการฝ่ายต่าง ๆ งบประมาณในการจัดการแข่งขันไม่เพียงพอ งบประมาณที่ได้รับจาก อสภท.ล่าช้า ทำให้มีปัญหาในการเตรียมงานด้านต่าง ๆ การเบิกจ่ายมีขั้นตอนมากเกินไป เบี้ยเลี้ยงนักกีฬาที่ได้รับไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย สถานที่พักและอุปกรณ์เครื่องนอน

มีจำนวนไม่เพียงพอ สถานที่พักมีห้องน้ำห้องส้วมไม่เพียงพอ อุปกรณ์สำหรับการฝึกซ้อมไม่เพียงพอ สนามแข่งขันมีอาณาบริเวณและที่นั่งดูกีฬาไม่เพียงพอต่อคนชม

เดชา เกียรติศิริ (2528 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาเขตกรมการฝึกหัดครู" โดยส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการจัดการแข่งขัน จำนวน 150 คน ผู้ควบคุมทีมจำนวน 150 คน และหัวหน้าทีมนักกีฬา จำนวน 100 คน รวมส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ชุด ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาเขตกรมการฝึกหัดครูที่ประสบปัญหามากด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณในการจัดการแข่งขันไม่เพียงพอ งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนจากกรมการฝึกหัดครูไม่เพียงพอ งบประมาณที่ได้รับจากกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ ลำช้า ทำให้มีปัญหาในการเตรียมการด้านต่าง ๆ การวางแผนร่วมกันของแผนกต่าง ๆ ในการใช้งบประมาณไม่ประสานกันเท่าที่ควร ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน สนามกีฬาบางประเภทมีที่นั่งดูกีฬาของผู้ชมกีฬาไม่เพียงพอ สนามแข่งขันมีห้องน้ำไม่เพียงพอ ด้านการจัดและดำเนินการแข่งขัน กลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ ส่งรายชื่อให้นักกีฬาลำช้า ทำให้มีปัญหาในการจัดการแข่งขันกีฬาบางประเภท กลุ่มวิทยาลัยครูส่วนใหญ่ส่งรายชื่อพร้อมหลักฐานของนักกีฬาไม่ครบและไม่ถูกต้องตามระเบียบการแข่งขัน ด้านที่พักและอาหาร สถานที่พักไม่เพียงพอ

งานวิจัยในต่างประเทศ

คาโปลวิทส์ (Kaplowitz 1977 : 7210-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แนวทางที่เป็นรากฐานแห่งความยุติธรรมในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนราษฎร์ ในระดับมัธยมศึกษา" มีชื่อภาษาอังกฤษว่า "Guidelines for Establishing Equitable Intercholastic Athletic Programs for Boys and Girls in Public High Schools" โดยการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์และใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้บริหารกีฬาของโรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนเอกชนของเมืองมิดเดิลเซกส์ รัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน มีประสิทธิภาพ ต้องตั้งอยู่บนรากฐาน 3 ประการ คือ

1. ลักษณะของการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
2. ต้องพิจารณายึดหลักการจัดการแข่งขันให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ

กฎกติกาของสหพันธ์กีฬานานาชาติ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการแข่งขัน

3. ยึดหลักความคิดรวบยอดแห่งคุณภาพหรือความเสมอภาคในการเข้าร่วมแข่งขันของนักเรียนชายและหญิงอย่างทัดเทียมกัน

และเขายังได้สรุปอีกว่า การพัฒนาโปรแกรมการแข่งขันกีฬาส่วนใหญ่ จะมุ่งตรงไปที่ผู้บริหาร ซึ่งจะต้องจัดให้ตามความจำเป็นและสนองต่อความต้องการของนักเรียน

8.4 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ

ไม้มิ่งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้โดยเฉพาะ แต่จะมีอยู่ในงานวิจัยทางการจัดการและดำเนินโครงการผลศึกษาโดยทั่วไป กล่าวคือ

ไพฑูริย์ จัยสิน (2513 : ก-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาในการจัดและดำเนินการผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสม" พบว่า นักเรียนสนใจในกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการมาก

คงศักดิ์ เจริญรักษ์ (2517 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า จัดโครงการเพื่อนันทนาการร้อยละ 53

ศิลปพงศ์ ศรีวุฒิ (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและการดำเนินการโปรแกรมผลศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า โครงการด้านนันทนาการมีปัญหาคือ ขาดเวลา ขาดโอกาสเข้าร่วมของนักเรียนและขาดความร่วมมือ

วุฒิพงษ์ ดันทนารณกุล (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่อายุสามัญ ระดับที่ห้าในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ในด้านนันทนาการ ช่วงและระยะเวลาที่จัดกิจกรรมไม่เอื้ออำนวย ขาดงบประมาณ ขาดวิทยากร และครูอื่น ๆ ไม่ให้ความร่วมมือ

ปานศิริ จันโทกุล (2524 : ง-ด) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในวิทยาลัยเอกชน" พบว่า ทางด้านนันทนาการ จะประสบปัญหาด้านสถานที่และเวลา และการใช้เวลาว่าง

สุธรรม เชนดี (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ชาดงบประมาณและขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

ปิยะชาติ สิทธิวิภูศิริ (2529 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินโปรแกรมพลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" พบว่า ทางด้านนันทนาการจะมีปัญหาด้านสถานที่และเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม

นอกจากการวิจัยทางด้านการจัดและดำเนินโครงการพลศึกษาในโรงเรียนแล้วยังมีการวิจัยอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การศึกษาในส่วนของ การออกกำลังกาย ความสนใจ ความต้องการการออกกำลังกายของบุคคลกลุ่มหนึ่ง ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนและทำงาน ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยและประชากรกรุงเทพมหานครนั้น มีผู้ทำการศึกษาไว้หลายเรื่อง ดังนี้

จันทร์ มิ่งศรี และคณะ (2519 : 9) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ "ความสนใจในการกีฬาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" พบว่า นิสิตสนใจและเคยเล่นกีฬาร้อยละ 86.23 นิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการด้านอุปกรณ์และสนามให้อยู่ใกล้ ๆ คณะวิชา ต้องการให้มีการจัดบริการทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย มีผู้ฝึกสอนและให้มีภาพยนตร์และสไลด์เกี่ยวกับกีฬา

วิภาดา กฤติบุตร (2521 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเล่นกีฬาของนักเรียนพยาบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2520" พบว่า นักศึกษาร้อยละ 90.30 ชอบดูกีฬาเมื่อมีโอกาส ร้อยละ 82.55 สนใจฟังข่าวสารและติดตามข่าวกีฬาเป็นบางโอกาส ร้อยละ 73.96 สนใจและมีประสบการณ์ด้านกีฬามาก่อน และร้อยละ 63.16 ชอบเล่นกีฬาในยามว่าง

ในด้านความคิดเห็นพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ว่ามีประโยชน์ต่อร่างกายทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม

ในด้านอุปสรรคและปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ขาดอุปกรณ์ สถานที่และขาดบุคลากร ด้านผลศึกษามาแนะแนวทางและให้บริการทางด้านกีฬา สำหรับกีฬาประเภทที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ วายน้ำ เต้นรำ แบดมินตัน เป็นต้น ส่วนบริการด้านผลศึกษาที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือ การจัดสรรงบประมาณด้านกีฬาให้เพียงพอ จัดให้มีอุปกรณ์และสถานที่ในการเล่นกีฬาทุกประเภท

ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้เวลาว่างและกิจกรรมสันทนาการของประชากรกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยพอสรุปในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกรวิจัยครั้งนี้ได้ว่า ประชากรกรุงเทพมหานครร้อยละ 25.49 ใช้เวลาว่างด้วยการเล่นกีฬา ร้อยละ 13.86 ไปใช้เวลาว่างที่สนามกีฬา ใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อน เล่นกีฬา และประกอบกิจกรรมตามความสนใจเฉลี่ยวันละ 2.06 ชั่วโมง ร้อยละ 69.06 มีปัญหาการใช้เวลาว่าง ด้วยสาเหตุมีภาระกิจประจำวันมาก ร้อยละ 31.93 ขาดอุปกรณ์และสถานที่และ ร้อยละ 28.72 ประสบปัญหาการเดินทางไป-มาไม่สะดวก

เจริญ กระบวนรัตน์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการรับบริการด้านการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการและนิสิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" พบว่า

1. ข้าราชการและนิสิต ต้องการได้รับบริการทางด้านกายออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด
2. ข้าราชการและนิสิต ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เหมาะสมเพียงพอ และต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ แต่ละด้าน มากคอยให้บริการให้คำแนะนำในการออกกำลังกายมากที่สุด ความต้องการรองลงมา ได้แก่ ความต้องการบริการด้านความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการออกกำลังกายและกติกากายการแข่งขัน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์
3. ข้าราชการต้องการได้รับบริการในกิจกรรมประเภทบริหารทรวงอก ทรวงอก บริหาร วายน้ำ เทนนิส แบดมินตัน ส่วนนิสิตต้องการกิจกรรมประเภทวายน้ำ ฟุตบอล และเทนนิส
4. ในวันธรรมดา ข้าราชการและนิสิตต้องการออกกำลังกาย ในช่วงเวลา 16.30 - 18.30 น. ส่วนในวันหยุดราชการต้องการเวลา 08.00 - 10.00 น. นิสิตต้องการเวลา 16.30 - 18.30 น.

5. สถานที่ออกกำลังกายและอุปกรณ์ ไม่เพียงพอกับความต้องการ

จิรกรณ์ ศิริประเสริฐ (2526 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการทางด้าน การออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนกลุ่มหนึ่ง ที่ทำงานในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีความต้องการบริการด้านการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ต้องการสถานที่ออกกำลังกาย ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม อยู่ใกล้ไป-มาสะดวก มีสถานที่ออกกำลังกายที่มีคุณภาพ อยู่ใน เขตมาตรฐาน อุปกรณ์พลศึกษามีคุณภาพอยู่ในเขตมาตรฐาน สถานที่สำหรับ เปลี่ยน เครื่องแต่งตัวและทำความสะอาดร่างกายอย่างเพียงพอ ถูกสุขลักษณะ อุปกรณ์พลศึกษาที่เพียงพอตาม สัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้บริการและสถานที่ออกกำลังกายที่เพียงพอตามสัดส่วนผู้ใช้บริการ

2. ด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย ได้แก่ ต้องการกิจกรรมประเภทว่ายน้ำ แบดมินตัน กายบริหาร เทนนิสและเทเบิล เทนนิส

3. ด้านการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ได้แก่ ความต้องการอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย มีเพียงพอและได้มาตรฐาน เช่น เครื่องวัดความจุปอด ม้าก้าว ขึ้น-ลง เบาะกันสะเทือน ที่วัดแรงบีบมือ เครื่องตรวจหัวใจ เครื่องตรวจความดัน เครื่องตรวจไขมัน เป็นต้น สถานที่สำหรับฝึกกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายและแผนภาพอธิบายวิธีทดสอบสมรรถภาพทางกาย

4. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ได้แก่ ความต้องการบุคลากรที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีบุคลิกภาพดี มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ รู้หลักและวิธีสอนที่ถูกต้อง เหมาะสม มีความรู้และความ เข้าใจวิธีการจัดและดำเนินการด้านพลศึกษาและสามารถ เลือกกิจกรรมได้เหมาะสม

5. ด้านวิชาการ ได้แก่ ต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและทักษะการออกกำลังกาย หนังสือ ตำรา เอกสารหรือคู่มือเกี่ยวกับหลักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อให้สมาชิกได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอโดยทั่วถึงกัน มีภาพยนตร์หรือโทรทัศน์เกี่ยวกับกีฬาและ จัดให้สมาชิกได้มีความรู้ความ เข้าใจในการใช้ รักษาและเลือกอุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกกำลังกายอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ด้านช่วงเวลาในการออกกำลังกาย ได้แก่ ต้องการออกกำลังกายในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันศุกร์ และต้องการออกกำลังกายในเวลา 16.30 - 18.30 น. ทุกวัน

ในปีเดียวกัน กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเล่นกีฬาและออกกำลังกายของประชาชนในกรุงเทพมหานคร" โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการเล่นกีฬาและออกกำลังกายของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมกีฬาและออกกำลังกายให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตัวอย่างประชากรของการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนชายและหญิงทุกระดับอายุ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 657 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจ ที่ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจที่มีต่อการกีฬา/ออกกำลังกาย ลักษณะหรือรูปแบบของการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ตลอดจนเหตุผลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมการกีฬาและการออกกำลังกาย ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ประเภทกีฬา/ออกกำลังกาย ที่ประชาชนชายและหญิงมีความสนใจมากที่สุดคือ ฟุตบอล
2. กิจกรรมกีฬา/การออกกำลังกาย ที่ประชาชนชายและหญิงปฏิบัติเป็นประจำมากที่สุด คือ การเล่นกายบริหารและการวิ่งเหยาะ
3. วันและเวลาที่ใช้ในการเล่นกีฬา/ออกกำลังกายของประชาชนชายและหญิง ส่วนใหญ่เล่นในช่วงเวลาเย็น ครั้งละนานกว่า 1 ชั่วโมง และ 1 ชั่วโมง ตามลำดับ และเล่นสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง โดยไม่กำหนดวันแน่นอน
4. เหตุผลในการเล่นกีฬา/ออกกำลังกายของประชาชนชายและหญิง คือ เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพและความแข็งแรง
5. เหตุผลของการไม่เล่นกีฬา/ออกกำลังกายของประชาชนชายและหญิง คือ ไม่มีเวลา

8.5 โครงการพลศึกษาพิเศษ

มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ

ไพฑูรย์ จัยสิน (2513: ค-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาในการจัดและดำเนินการพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสม" กล่าวว่า ด้านการจัดและดำเนินการโปรแกรมทางพลศึกษา โรงเรียนได้จัดให้มีการตรวจร่างกายมีละ 1 ครั้ง

คงศักดิ์ เจริญรักษ์ (2517 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า มีการจัดโครงการพลศึกษาพิเศษร้อยละ 10

ศิรินทร์ สรวุฒิ (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและการดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ปัญหาทางด้านโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ ผู้ปกครองและนักเรียนไม่เข้าใจ ขาดงบประมาณและไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์

วุฒิพงษ์ ดันทนาภรณ์กุล (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่อายุสามัญ ระดับที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ปัญหาทางด้านการจัดพลศึกษาพิเศษ คือ ไม่มีการสำรวจจำนวนและประเภทนักศึกษาที่มีข้อบกพร่องทางกาย

เกษร เข้มทอง (2527 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า การจัดพลศึกษาพิเศษอยู่ในระดับดี

ประทีป เวทย์ประสิทธิ์ (2528 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้" พบว่า ไม่มีการจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ

สเตรตัน (Stratton 1978 : 3455-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจการเตรียมครูพลศึกษา การจัดอุปกรณ์และกิจกรรมสำหรับโปรแกรมการจัดกิจกรรมพิเศษ สำหรับนักเรียนที่ผิดปกติในโรงเรียนมัธยมศึกษา เอ เอ เอ ของรัฐเทนเนสซี" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหารของโรงเรียนมัธยม เอ เอ เอ ในรัฐเทนเนสซี จำนวน 78 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนเกี่ยวกับโปรแกรมการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่ผิดปกติ มีวุฒิทั้งปริญญาตรีและต่ำกว่า โดยมีครูชายที่มีอายุ 21-55 ปี ทำการสอนมา 1-30 ปี ครูหญิง อายุ 23-51 ปี ทำการสอนมา 1-36 ปี
  2. โรงเรียนพลศึกษาส่วนใหญ่ใน เอ เอ เอ มักจะใช้ร่วมกันกับนักเรียนปกติ โดยจัดอุปกรณ์และสถานที่เอาไว้ร่วมกัน
  3. ภาระการสอนโดยเฉลี่ยต่อ 1 คาบ มีนักเรียน 10-35 คนขึ้นไป และโรงเรียนพลศึกษา มีนักเรียนใช้บริการวันละ 50-150 คน
  4. มีการจัดกิจกรรมและบริการในด้านอุปกรณ์อย่างเพียงพอ พร้อมทั้งห้องกายบำบัด โดยมีคำแนะนำติดตั้งอยู่ในทุกกิจกรรม
  5. นักเรียนส่วนใหญ่ สามารถช่วยเหลือตัวเองในการดำเนินกิจกรรมที่จัดให้
- นอกจากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ด้านการจัดและดำเนินโครงการพลศึกษาในสถานศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังที่ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

งานวิจัยในระดับประถมศึกษา

เกษม ช้วยหนัง (2524 : ก-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา" ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี" ในส่วนที่เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาภายใน พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ครูพลศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควร เน้นมากที่สุด ได้แก่ ให้นักเรียน เป็นผู้มีความมั่นใจนักกีฬาและให้นักเรียน เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ โรงเรียนส่วนใหญ่ จัดการแข่งขันใน เทอมปลาย ใช้เวลาให้เสร็จสิ้นภายใน 1 วัน นักเรียนจะเข้าร่วมการแข่งขัน ได้ไม่เกินคนละ 2 ประเภท การแบ่งนักเรียน เข้าร่วมการแข่งขัน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้วิธีจับฉลาก คณะกรรมการดำเนินการจัดการแข่งขัน คือ ครูในโรงเรียน และมีครูพลศึกษา เป็นกรรมการตัดสิน กิจกรรมที่จัดบ่อย ได้แก่ แฮนด์บอล กรีฑา วอลเลย์บอลและเกมส์ต่าง ๆ ตามลำดับ งบประมาณได้จากการบริจาคของครูในโรงเรียน สำหรับการประเมินผลใช้วิธีสังเกตพฤติกรรมมากที่สุด และประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ส่วนการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัด ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮนเลย์ ราฟ วิลลาร์ด (Hensley, Ralph Willard 1975: 765-A)

ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา" ความมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ของโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐเทนเนสซี และเพื่อที่จะทราบถึงทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมผลศึกษา กับผู้บริหารและครูที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมผลศึกษา โดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ ถามผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 113 คน เกี่ยวกับด้านปรัชญา การจัดและการดำเนินการบริหาร การจัดชั้นเรียนและโปรแกรมการสอน คณะครูผู้สอน อุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวก เทคนิคและวิธีการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างทัศนคติของผู้บริหารที่มีความเข้าใจและไม่เข้าใจโปรแกรมผลศึกษาและมีความแตกต่างระหว่างทัศนคติของครูผลศึกษากับครูประจำชั้น เกี่ยวกับโปรแกรมผลศึกษา

อัมดสัน นีนา อลิส (Amundson Nena Alice 1977: 151-152-A) ได้ทำ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐแคลิฟอร์เนีย" ความมุ่งหมายในการวิจัยคือ เพื่อที่จะศึกษาหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาว่ามีความเหมาะสมและดีพอที่จะเป็นพื้นฐานเรียนต่อในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรือไม่ เพื่อเป็นการทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับสูงด้วย ในการวิจัยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ในหัวข้อต่อไปนี้ ภูมิหลัง ความมุ่งหมาย การจัดดำเนินการ การเป็นผู้นำด้านงบประมาณ แนวโน้มในอนาคต และการเตรียมตัวของครูผู้สอน ผลปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ รัฐ สมาคมผลศึกษา วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในแคลิฟอร์เนีย มีความคล้ายคลึงกัน
2. ความต้องการและความคิดเห็นของครูผลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาทางด้านผลศึกษา ตรงกับของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
3. ความมุ่งหมายของหลักสูตรของโรงเรียนประถมศึกษา วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย ตรงกับความมุ่งหมายของรัฐ

4. ความมุ่งหมายทางการเรียนการสอนของวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ได้เน้นถึงความสำคัญและสิ่งต่าง ๆ เหมือนกับการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษา

วิลเลียม (Williams 1978: 2130A-2031-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ของเอกชนในอลาบายา" โดยใช้แบบสอบถามของ วิลเดอร์ (Wilder Score Card) จำนวน 100 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนจัดการสอนพลศึกษา 150 นาทีต่อสัปดาห์ และมีนักเรียนต้องละ 35 คน 60 เปอร์เซ็นต์ของครูพิเศษและครูประจำชั้น มีวุฒิการศึกษาระดับ ป.กศ. มีเพียง 32 เปอร์เซ็นต์ที่ครูพลศึกษา เป็นปริญญาตรี ครูพลศึกษาพิเศษ เมื่อเปรียบเทียบกับครูประจำชั้น แตกต่างกันมากในเรื่องของการวางแผนการสอนกิจกรรม ครูประจำชั้นมีผลมากในการเป็นศูนย์กลาง ส่วนมากโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่พบว่ายังไม่เพียงพอ คือ ครูพิเศษ การจัดหาบุคคล การบริการ เรื่องสุขภาพให้แก่เด็ก

งานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา

ไพฑูริย์ จัยสิน (2513: ก-ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาในการจัดและดำเนินการพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมแบบประสม" โดยใช้แบบสอบถามตามครูพลศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม จำนวน 13 โรงเรียน จำนวนประชากร 44 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษายังมีไม่เพียงพอ ขาดอุปกรณ์การสอนพลศึกษา มีปัญหาในการสอนนักเรียนหญิงชายรวมกัน โดยครูจะสอนนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง ในเรื่องการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ครูพลศึกษาได้ดำเนินการตามหลักวิธีสอนพลศึกษาเหมาะสมดีแล้ว ครูพลศึกษามีจำนวนชั่วโมงสอนพลศึกษามากกว่าสัปดาห์ละ 15 ชั่วโมง ในขณะที่เดียวกันครูพลศึกษาส่วนใหญ่ต้องสอนวิชาอื่น ๆ เพิ่มเติมอีก 1-10 ชั่วโมง และต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ อีกมาก นักเรียนมีความสนใจในโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนมาก เวลาที่จัดคือ หลังเลิกเรียน และมีปัญหาคือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขันยังมีไม่เพียงพอ ในด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ นักเรียนให้ความสนใจมากเช่นกัน ด้านการจัดและดำเนินการโปรแกรมพิเศษทางพลศึกษา โรงเรียนได้จัดให้มีการตรวจร่างกายมีละ 1 ครั้ง

คงศักดิ์ เจริญรักษ์ (2517: ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามตามครูพลศึกษา จำนวน 62 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ในกรุงเทพมหานคร มีการจัดโปรแกรมผลศึกษาในชั้นเรียนร้อยละ 100 โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนร้อยละ 90 โปรแกรมการแข่งขันระหว่างโรงเรียนร้อยละ 82 โปรแกรมสันตนาการร้อยละ 53 โปรแกรมพิเศษสำหรับนักเรียนผิดปกติร้อยละ 10 สำหรับปัญหาที่พบคือ ขาดอุปกรณ์ สถานที่ และจำนวนครูผลศึกษายังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ศิวพงศ์ ศรีวุฒิ (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและการดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผลศึกษา ผู้บริหารและนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 320 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน มีการจัดดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาครบทั้ง 5 โปรแกรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาผลศึกษา เสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาผลศึกษา เสริมสร้างคุณธรรม เปิดโอกาสให้มีการแสดงออกทางกีฬา และสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมที่จัดให้มีการเรียนการสอนและการแข่งขัน ได้แก่ ยืดหยุ่น เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล กรีฑา มาตรฐานบอล ฟุตบอล มวยไทย แบดมินตัน คะกร้อ

2. ปัญหาการจัดดำเนินการด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การขาดสถานที่ เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ขาดสนามฟุตบอล ขาดโรงฝึกกีฬา เวลาและชั่วโมงเรียนไม่เหมาะสม ขาดงบประมาณ ไม่มีห้องหักครุ ขาดค่าราแบบเรียนและคู่มือครู ปัญหาด้านการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน คือ ขาดงบประมาณ ขาดเวลาสำหรับการแข่งขัน ขาดสนามฝึกซ้อม ขาดสวัสดิการนักกีฬา ปัญหาด้านสันตนาการ คือ ขาดเวลาสำหรับจัดกิจกรรม ขาดโอกาสเข้าร่วมของนักเรียน ขาดความร่วมมือ ปัญหาด้านบรรดิกการ คือ ผู้ปกครองและนักเรียนไม่เข้าใจ ขาดงบประมาณและไม่สามารถจัดดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

วุฒิมงษ์ ดันทนาภรณ์กุล (2523 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่อายุสามัญ ระดับที่ห้า ในกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูที่สอนวิชาผลศึกษาอยู่ในโรงเรียนผู้ใหญ่ จำนวน 48 คน ผลการวิจัยพบว่า โครงการสอนผลศึกษาในชั้นเรียนที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนไม่มีตำราทางผลศึกษาไว้ให้ค้นคว้า ครูผลศึกษาไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารด้านวิชาการ นักศึกษาไม่มีเวลาและไม่มีสนามสำหรับฝึกซ้อมกิจกรรม ไม่เห็นความสำคัญและไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาผลศึกษา นักศึกษามาเรียนไม่สม่ำเสมอ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

กับจำนวนนักศึกษา หลักสูตรไม่มีความต่อเนื่องและยืดหยุ่นไม่เพียงพอ โครงการกิจกรรมนันทนาการที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ช่วงและระยะเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมไม่เอื้ออำนวย ขาดงบประมาณและขาดวิทยากรที่จะมาช่วยดำเนินการ ครูอื่น ๆ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและกีฬาระหว่างโรงเรียนที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ งบประมาณสำหรับดำเนินการแข่งขัน ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา โครงการกิจกรรมบรรดิกการทางผลศึกษาที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ไม่มีการสำรวจจำนวนและประเภทของนักศึกษามีข้อบกพร่องทางกาย ครูขาดการประสานงานกับแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ

สุพรรณ จิตต์ภักดี (2524 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8" โดยใช้แบบสอบถามถามครูผลศึกษา จำนวน 91 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนราษฎร์ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามหลักสูตร ครูผลศึกษามีจำนวนน้อย อุปกรณ์ทางผลศึกษามีไม่เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน ขาดงบประมาณ ขาดความร่วมมือจากคณะครูภายในโรงเรียน ผู้บริหารไม่สนับสนุน และศึกษานิเทศก์ไม่ค่อยให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผลศึกษาเลย

พิทักษ์ พลจันทร์ (2525 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในส่วกลาง" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 238 คน อาจารย์หัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 238 คน และเจ้าหน้าที่ผลศึกษา จำนวน 24 คน ผลของการวิจัยพบว่า

1. การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน เน้นวัตถุประสงค์ในด้านการปลูกฝังให้นักเรียนรักการออกกำลังกายด้านการเล่นกีฬา การเพิ่มพูนทักษะ และใช้ความสามารถทางกีฬาที่แท้จริง ส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวและควรปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

2. โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการเตรียมตัวนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน นักกีฬาของโรงเรียนมีผลการเรียนต่ำ การแข่งขันมุ่งเอาแต่ชนะกันเป็นสำคัญ มีความยากลำบากในการควบคุมความประพฤติและมารยาทในการดูกีฬาในสนามแข่งขัน

วิวัฒน์ไชย วรบวร (2525 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย" โดยใช้แบบสอบถามถามอาจารย์ผลศึกษา จำนวน 55 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดและดำเนินการ

โปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับน้อยทุกโครงการ ยกเว้นโครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางผลศึกษา สำหรับนักเรียนที่ผิดปกติ ซึ่งนักเรียนโรงเรียนสาธิตในส่วนภูมิภาค มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

สุรพล ศรีผลประพันธ์ (2525 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ในเขตการศึกษา 10" โดยใช้แบบสอบถามถามครูผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 216 คน ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครูผลศึกษา งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และอุปกรณ์ผลศึกษามีไม่เพียงพอ ขาดสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย สถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มและห้อง เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ขาดหนังสือและเอกสารทางด้านผลศึกษาที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ครูผลศึกษาไม่ได้รับการนิเทศการสอน และมีงานพิเศษมากเกินไป

พิชเรข พิริยพันธ์ (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่" โดยใช้แบบสอบถามถามครูผลศึกษา จำนวน 56 คน ผลการวิจัยพบว่า โครงการสอนผลศึกษาในโรงเรียนและโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน มีการจัดทุกโรงเรียน ส่วนโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนกับโครงการจัดกิจกรรมนันทนาการ จัดเป็นส่วนมาก ส่วนโครงการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนปกติ มีจัดน้อย ส่วนปัญหาที่ประสบ คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขาดอุปกรณ์ทางเทคนิคและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมทางผลศึกษา

เกษร เข้มทอง (2527 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังหัวหน้าหมวดผลศึกษามัธยมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 43 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วจัดโปรแกรมผลศึกษาอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านการดำเนินการสอนในชั้นเรียน การจัดผลศึกษาพิเศษและด้านการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนในระดับค่อนข้างดี ได้แก่ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการบริหารและดำเนินการผลศึกษาและด้านสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ส่วนที่อยู่ในระดับควรปรับปรุง ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ สรุปโดยส่วนรวม สถานภาพของโปรแกรม

จำนวน 65 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคกลาง ไม่มีอยู่ในระดับ "ดีมาก" เลยแม้แต่โรงเรียนเดียว นอกนั้นอยู่ในระดับ "ดี" เพียงร้อยละ 6.15 ระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 83.08 และระดับ "พอใช้" ร้อยละ 10.77

2. สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคกลาง ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและระดับอำเภอในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วิจัยร ลัดดาพันธ์ (2527 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยใช้แบบประเมินสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษา ไปประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่มีอยู่ในระดับ "ดีมาก" เลยแม้แต่โรงเรียนเดียว โดยมีอยู่เฉพาะในระดับ "ดี" เพียงร้อยละ 6.66 ระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 86.66 และระดับ "พอใช้" ร้อยละ 6.66

2. สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและระดับอำเภอในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ประทีป เวทย์ประสิทธิ์ (2528 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผลศึกษา เกี่ยวกับการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหารและครูผลศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาล ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกโรงเรียน จำนวน 178 ชุด ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มีการจัดโปรแกรมผลศึกษาทุกโครงการ ยกเว้นโครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางผลศึกษาสำหรับเด็กปกติ ไม่มีโรงเรียนใดจัดเลย สำหรับปัญหาที่ประสบมาก ได้แก่ งบประมาณมีไม่เพียงพอ ครูผลศึกษามีไม่เพียงพอ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและผู้ปกครองไม่ค่อย

เห็นความสำคัญและไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดโปรแกรมผลศึกษา รวมทั้งศึกษานิเทศก์ไม่ค่อยให้คำแนะนำ สนับสนุนและช่วยเหลือเท่าที่ควร ไม่มีห้อง เปลี่ยน เครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน อุปกรณ์ทางผลศึกษามีไม่เพียงพอและไม่ครบทุกกิจกรรมที่จัด สถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มมีไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสม ขาดหนังสือและ เอกสารความรู้ทางด้านผลศึกษาสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม ขาดยานพาหนะและไม่มีความสะดวกในการ เดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน รวมทั้งสภาพภูมิอากาศและฤดูกาล เป็นอุปสรรคต่อการจัด โปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียน

บรรเจิด โชติเกษมศรี (2530 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผลศึกษา เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม ระดับมัธยมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูผลศึกษาของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกโรงเรียน จำนวน 150 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม ระดับมัธยมศึกษา ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มีการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษา ในด้านโครงการสอนผลศึกษาในโรงเรียน โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนและโครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ ส่วนโครงการจัดบรรดิกการทางผลศึกษามีการจัดน้อยมาก

สำหรับปัญหาในการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนที่ประสบในระดับมากที่สุด คือ อุปกรณ์ผลศึกษามีไม่เพียงพอและมีไม่ครบทุกกิจกรรม ปัญหาที่ประสบระดับมาก ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดสถานที่ในการเรียนการสอนและการจัดกีฬาภายในสถานที่สำหรับต้มน้ำและห้องน้ำห้องส้วมมีไม่เพียงพอ ขาดการควบคุมการเบิกจ่ายและการจัดเก็บอุปกรณ์อย่างถูกต้องเป็นระเบียบ ขาดหนังสือและเอกสารสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม ไม่มีห้อง เปลี่ยน เครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน ห้องทำงานของครูผลศึกษาและห้องเก็บอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ครูผลศึกษารับผิดชอบงาน นักเรียนขาดโอกาสที่จะฝึกหัดและมีส่วนร่วม ในกิจกรรม ผู้บริหารขาดการจัดวางแผนการบริหารไว้ล่วงหน้าและไม่มียุทธศาสตร์ที่แน่นอนในการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษา ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญและไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัด โปรแกรมผลศึกษา ศึกษานิเทศก์ไม่ค่อยให้คำแนะนำและเอาใจใส่ช่วยเหลือเท่าที่ควร วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เป็นอุปสรรคในการเรียน ขาดยานพาหนะและไม่มีความสะดวก

สะดวกในการเดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ชาร์ล เอ็ดวิน ฮาร์มอน (Harmon 1966 : 2359-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการผลศึกษาของเด็กชาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐเท็กซัส โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐบาล ในรัฐเท็กซัส จำนวน 299 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่กำหนดรายวิชาเรียนให้นักเรียน จะมีมาตรฐานการสอนดีกว่าโรงเรียนที่ไม่ได้กำหนดรายวิชาไว้ และโรงเรียนที่มีเครื่องอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาอย่างเพียงพอ จะมีประสิทธิภาพการเรียนผลศึกษาดีกว่า

มาร์เบล เคนโซว์ โรบินสัน (Robinson 1971 : 5185-A-5186-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจโปรแกรมผลศึกษาสำหรับนักเรียนหญิง ในระดับมัธยมศึกษา ในรัฐอลาบามา" (A Survey of the Girls' Physical Education Programs for the Secondary Schools in the State of Alabama) โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนผลศึกษา จำนวน 422 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ด้านจำนวนนักเรียนประมาณร้อยละ 84 มีนักเรียนห้องละ 50 คนหรือน้อยกว่า วิธีการแบ่งลำดับนักเรียนโดยใช้ระดับเกรด มีร้อยละ 30 วิชาผลศึกษาปรากฏเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรของโรงเรียนประมาณร้อยละ 63 มีการจัดโปรแกรมพิเศษสำหรับนักเรียนปกติประมาณร้อยละ 61 มีการจัดการแข่งขันกีฬา ระหว่างโรงเรียนประมาณร้อยละ 81 ของครูผลศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสำรวจจัดโปรแกรมผลศึกษาได้อย่างไม่สมบูรณ์ เพราะขาดเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์และการสนับสนุนจากผู้บริหาร

การค่อน อิงเจนน์ โคเกอร์ (Coker 1972 : 1484-A-1485-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมผลศึกษาสำหรับเด็กชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐ หลุยเซียน่า" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผลศึกษา จำนวน 65 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้สอนผลศึกษา จำนวน 75 คน ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมผลศึกษาสำหรับเด็กชาย ได้รับการปรับปรุงขึ้นมาก แต่ยังขาดผู้ทำงานด้านนี้ รวมทั้งการวางแผนงาน สำหรับผู้สอนผลศึกษาได้จัดเตรียมโปรแกรมการสอนอย่างดี แต่การสอนผลศึกษายังไม่สัมฤทธิ์ผล เท่าที่ควร

เฮินน์ (Hein 1972 : 2149-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจสถานภาพของโปรแกรมสุขศึกษาและพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในรัฐฮาวาย" (A Survey to Determine the Status of the Secondary Health and Physical Education Programs in Districts and Islands in the State of Hawaii) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 29 แห่ง การสำรวจใช้ใบให้คะแนนของ ลาปอร์เต (Laporte Score Card) แล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนในส่วนภูมิภาคกับโรงเรียนในหมู่เกาะ ผลการวิจัยพบว่า รัฐฮาวายมีการปรับปรุงโปรแกรมสุขศึกษาและพลศึกษาดังแต่มีการเปลี่ยนแปลงการศึกษาเป็นแบบฟอสซัม (Fossum Study) โรงเรียนในหมู่เกาะโอฮู (Oahu) และเกาะมุย (Maui) มีคะแนนสูงสุด โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีคะแนนดีกว่าโรงเรียนขนาดปานกลางและขนาดเล็ก ในการสำรวจสภาพทั้ง 10 ด้าน พบว่า 7 ด้านอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง 2 ด้านอยู่ในเกณฑ์ดี และมีเพียง 1 ด้านที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

ฟิตซ์กีแอลด์ (Fitzgerald 1975 : 5094-A - 5095-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์และการประเมินผลการเรียนโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียนหญิง ในรัฐเนบราสกา" (An Analytical and Evaluative Study of Selected Aspects of Certain Secondary School Girls' Physical Education Programs in Nebraska) วัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานภาพของนักเรียนหญิงที่เลือกเรียน โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ เนบราสกา โดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 4 รายการคือ (1) รูปแบบของการจัดกระบวนการ (2) เนื้อหารายละเอียดของโครงการ (3) เครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ (4) แหล่งวัสดุสำหรับวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้สุ่มจากโรงเรียน 5 ประเภทคือ (1) โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (Junior high Schools) (2) โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับเอ (Class A high schools) (3) โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับบี (Class B high schools) (4) โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับซี (Class C high schools) (5) โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับดี (Class D high schools) ได้รับข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมด 75 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างประเภทของโรงเรียน แต่มีความแตกต่างกันในด้านผู้สอน คือ โรงเรียนที่ใช้ครูพลศึกษาผู้หญิงสอนนักเรียนหญิง จะมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนที่ใช้ครูพลศึกษาผู้ชายสอนนักเรียนหญิง

เกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการตัดสิน คือ คะแนนรวมของโปรแกรมผลศึกษาทั้งหมด 4 รายการ ถ้าได้ร้อยละ 60 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ร้อยละ 80 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 90 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก เกี่ยวกับรูปแบบของการจัดกระบวนการ เครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (Fair) ส่วนเนื้อหารายละเอียดของโครงการและแหล่งวัสดุสำหรับวิชาชีพ อยู่ในเกณฑ์ไม่ดี (Poor) ผลการประเมินโปรแกรมผลศึกษาของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพร้อยละ 56.84 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดี (Poor)

เบสแมน (Bestman 1975 : 6495-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"การประเมินผลโปรแกรมผลศึกษาของนักเรียนชาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของอำเภออานาไฮม์ รัฐแคลิฟอร์เนีย โดยใช้แบบสำรวจของ เนลสัน (Neilson Score Card) สำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐอานาไฮม์ จำนวน 25 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะผู้ทำการสอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อมและปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นอีก
2. โดยทั่ว ๆ ไป ครูผลศึกษามีฐานะทางสังคมดีกว่าครูผู้สอนอื่น ๆ ทั้งใน

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการสอน บุคลิกภาพและอุปนิสัย

3. สถานที่และอุปกรณ์มีอยู่ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม
4. ในด้าน โปรแกรมการสอน ครูผลศึกษามักไม่กำหนดเนื้อหาในการสอน

อย่างแน่นอน

5. ครูผลศึกษามีชั่วโมงการสอนมาก เกินไป
6. มีการจัด เฉพาะ โปรแกรมการสอนผลศึกษาในโรงเรียน เป็นหลัก เท่านั้น

โปรแกรมอื่น ๆ แทบจะไม่มี การจัด เลย

7. ขาดคำราและคู่มือในการ เรียนการสอนของครูผลศึกษา

ซูเอร์ (Suarez 1975 : 5908-A-5909-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"การประเมินผลโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมชุมชน เปอร์โตริโก" ในปี ค.ศ. 1974 ได้ใช้แบบประเมินผลส่วนที่ 4-13 ของแบบประเมินผลของโรงเรียนมัธยมแห่งชาติ (National Study of Secondary School Evaluation) นำมาประเมินผลโรงเรียนมัธยมชุมชนในเปอร์โตริโก จำนวน 12 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนส่วนมากยังอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี การนำโปรแกรมผลศึกษาที่วางแผนโปรแกรมโดยรัฐมาใช้ นั้น เป็นโปรแกรมที่ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงและสภาวะของโรงเรียนนั้น ๆ ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมโปรแกรม

ผลศึกษามีน้อย ไม่มีจำนวนนักเรียนที่แน่นอนในการเรียนพลศึกษาในชั้นเรียน ขาดอุปกรณ์และ
 เครื่องอำนวยความสะดวก ซึ่งทำให้เป็นผลกระทบต่อการสอนและการเรียนรู้วิชาพลศึกษา
 ความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงโปรแกรมพลศึกษาในทุกด้าน เพื่อที่จะจัดการ
 พลศึกษาให้แก่ักเรียน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีคุณค่าที่สุด

โมซาฟารี (Mozafari 1980 : 5778-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 "โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐฟลอริดา" โดยใช้การประเมินของ เอ เอ
 เอช ที อี อาร์ กับโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 210 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,000 คน จะไม่สัมพันธ์กันในเรื่องการ
 จัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน รวมทั้งการสอน
 พลศึกษาคด้วย
2. โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,000 คนขึ้นไป จะมีการจัดโปรแกรม
 พลศึกษาทุกโปรแกรม
3. โรงเรียนในระดับต่าง ๆ จะแตกต่างกันเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาภายใน
 โรงเรียนและการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

ชูเมคเกอร์ (Shoemaker 1981 : 1535-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 "การจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างวิทยาลัย ในวิทยาลัยคริสเตียนที่ได้เลือกสรรแล้ว" โดย
 ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้จัดการโปรแกรมพลศึกษา ในวิทยาลัยคริสเตียนในคอนกลาง
 ของแอตแลนติกและตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมกีฬา
 วิทยาลัยคริสเตียนแห่งชาติ (National Christian College Athletic Association)
 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดและดำเนินการกิจกรรมการแข่งขันกีฬาในวิทยาลัยเหล่านี้ ไม่ได้
 ยึดถือหลักการต่าง ๆ มากนัก และการสนับสนุนหลักการต่าง ๆ จะเป็นเครื่องนำไปสู่การขยาย
 และความคล่องตัวในด้านงบประมาณ สำหรับโปรแกรมกิจกรรมกีฬาค่าง ๆ และให้ได้ผลในด้าน
 การประสานงานกันอย่างดี สำหรับสมาคมกีฬาวิทยาลัยคริสเตียนแห่งชาตินั้น ไม่ค่อยให้การสนับสนุน
 เกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างวิทยาลัยคริสเตียนขนาดเล็กเท่าที่ควร

แนนทอกมาห์ (Nantogmah 1982 : 1080-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 "การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในรัฐไอโอวา ซึ่งมีกิจกรรมที่นักเรียน
 มีสุดท้ายชอบและจากการเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ในรัฐไอโอวา"

โดยใช้แบบสอบถามถามนักเรียนปีสุดท้าย 4 คน คือ 1 โรงเรียน จำนวน 68 โรงเรียน และถามผู้ทรงคุณวุฒิ 48 คน จากวิทยาลัย 22 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า

1. มีความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างกิจกรรมที่จัดให้กับกิจกรรมที่นักเรียนปีสุดท้ายชอบ
2. กีฬาประเภททีม เป็นที่นิยมอย่างมากในโรงเรียน
3. นักเรียนปีสุดท้ายต้องการให้จัดกีฬาประเภททีมมากที่สุด
4. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความ เห็นว่า ควรจัดกิจกรรมกีฬาประเภทเดี่ยว ประเภทคู่ และกีฬาเพื่อสุขภาพให้มากที่สุด

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา

มาลี สิริ (2516 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการ ในการจัดตั้งโปรแกรมพลศึกษา สุขศึกษาและสันทนาการ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า" โดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 960 คน ผลการวิจัยพบว่า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ขาดอัตรากำลัง สถานที่และอุปกรณ์ นักศึกษาขาดความรู้และทักษะพื้นฐาน ทางด้านพลศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้สถาบันจัดสรรงบประมาณ จัดหาบุคคลที่เหมาะสม ปรับปรุงสถานที่ จัดหาอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดหาผู้ฝึกสอนกีฬาและผู้นำ ทางสันทนาการ มาดำเนินการสอน เป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาทั้งภายใน และภายนอกให้มากขึ้น

สงขม มณีแสง (2517 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดโปรแกรมพลศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคกลาง" โดยการสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าภาคและอาจารย์ที่สอนประจำในแผนกหรือภาควิชาพลศึกษา จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน จำนวน 45 คน และแบบสอบถามถามนิสิตนักศึกษาในคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย ทั้ง 4 แห่ง จำนวน 381 คน ผลการวิจัยพบว่า ทุกมหาวิทยาลัยจัดครบทั้ง 4 โปรแกรม คือ โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย และโปรแกรมสันทนาการ ซึ่งทุกโปรแกรมนอกจากโปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน นิสิตนักศึกษาคำเนินการเอง โดยมีองค์การนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมดูแล โดยภายใต้การควบคุมดูแลจากรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสนับสนุนในด้านการเงิน บุคลากรและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ความสนใจและความต้องการของนิสิตนักศึกษาโดยส่วนรวม สนใจโปรแกรมการสอนในชั้นเรียนมากที่สุด และเห็นว่า การจัดโปรแกรมผลศึกษาของมหาวิทยาลัย มีผลสัมฤทธิ์ในด้านการจัดต่าง ๆ และสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตในระดับปานกลางพอ ๆ กัน ส่วนหัวหน้าแผนก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ยังไม่เพียงพอในการจัดโปรแกรมผลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิสิฐ เขมะภาคพันธ์ (2522 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนพณิชยการ ในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามตามครูผลศึกษาในโรงเรียนพณิชยการ จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนพณิชยการส่วนใหญ่ไม่ได้จัดสอนตามภาคบังคับในหลักสูตร แต่ได้จัดสอนวิชาอื่นแทน คือ ภาษาอังกฤษ วอลเลย์บอลและลีลาศ ส่วนปัญหาที่พบคือ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก จำนวนครูผลศึกษาไม่เพียงพอ รวมทั้งฝ่ายบริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาผลศึกษาเท่าที่ควร

สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ (2522 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผลศึกษาที่ทำการสอนในสถาบันอาชีวศึกษา จำนวน 38 คน ผลการวิจัยพบว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียน เป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี เป็นผู้มีระเบียบวินัย เคารพกติกาการแข่งขัน และเป็นผู้นำใจ นักกีฬา กิจกรรมที่นิยมจัด ได้แก่ ตะกร้อ ภาษาอังกฤษ วอลเลย์บอล เทเบิลเทนนิสและฟุตบอล การจัดและดำเนินการแข่งขันส่วนใหญ่จัดเฉพาะ เทอมปลาย โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน สำหรับงบประมาณที่ใช้ได้จากเงินบำรุงการศึกษา ปัญหาที่พบคือ ครูผู้สอนวิชาผลศึกษามีไม่เพียงพอ ขาดสถานที่สำหรับกิจกรรมในร่ม สถานที่สำหรับทำความสะอาดร่างกายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม และขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

ปานศิริ จันโทกุล (2524 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในวิทยาลัยเอกชน" โดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับอาจารย์ผลศึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษาและรองอธิการหรือรองผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา และชุดที่ 2 สำหรับนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชน 10 แห่ง รวมประชากร

ทั้งสิ้น 220 คน ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยเอกชนมีการจัดโปรแกรมพลศึกษา ประกอบด้วย โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ร้อยละ 30 โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างสถาบัน รวมทั้งโปรแกรมสันตนาการ ร้อยละ 100 และโปรแกรมบรรดิกการทางพลศึกษา ร้อยละ 10

ปัญหาในการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในวิทยาลัยเอกชน ได้แก่

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน ประสบปัญหาในด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ขาดอุปกรณ์ สนามและเครื่องอำนวยความสะดวก
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน ประสบปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมตามความสนใจของนักศึกษา
3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างสถาบัน ประสบปัญหาในด้านการคัดเลือกนักกีฬาและการเข้าชมและเชียร์กีฬา
4. โปรแกรมสันตนาการ ประสบปัญหาในด้านสถานที่และเวลาในการจัดกิจกรรม

สุธรรม เชนดี (2526 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและการดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ในสถาบันการศึกษาพยาบาล ในกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังสถาบันการศึกษาพยาบาล ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 14 สถาบัน เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร จำนวน 28 ชุด สำหรับครูพลศึกษา จำนวน 35 ชุด สำหรับนักศึกษา จำนวน 140 ชุด รวมทั้งหมด 203 ชุด ผลการวิจัยพบว่า

1. สถาบันการศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ไม่มีครูพลศึกษาประจำสถาบัน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นครูพิเศษ
2. ผู้บริหารและครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล ที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ นักศึกษาขาดสนามในการฝึกซ้อม สนามที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม นักศึกษาไม่มีเวลาในการฝึกซ้อมเพื่อการแข่งขัน ขาดงบประมาณในการจัดการแข่งขันกีฬาภายนอกสถาบันและกิจกรรมเพื่อนันทนาการ ความไม่สะดวกในการใช้สถานที่เพื่อแยกเก็บค้วนักกีฬาขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ

3. นักศึกษามีความคิดเห็นว่า เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ สนามและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และใช้ในการฝึกซ้อม ยังมีไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน ท่าเลที่ตั้งของสนามไม่เหมาะสม ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการเบิกใช้และส่งคืนอุปกรณ์ และอัตราส่วนของครูพลศึกษากับนักศึกษา ไม่สมดุลย์

รัฐพล ศรีวโรบล (2528 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา" ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ไม่มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ไม่มีห้องทำความสะอาดร่างกาย ที่เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ สนามและอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์และขาดงบประมาณ ความเห็นของครูพลศึกษา เห็นว่าที่มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ไม่มีห้องทำความสะอาดร่างกาย ที่เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ไม่มีห้องเปลี่ยน เครื่องแต่งตัว สนามและอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ ครูพลศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ผู้บริหารไม่ค่อยให้การสนับสนุนวิชาพลศึกษาและการแข่งขันกีฬา ขาดผู้แนะนำและฝึกซ้อมกีฬา การบริการด้านสวัสดิการแก่นักกีฬายังไม่ดีและงบประมาณมีไม่เพียงพอในการจัดโปรแกรมพลศึกษา

ปิยะชาติ ลิทธิวิภูศิริ (2529 : ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและการดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และนักศึกษา จำนวน 40 คน ส่งแบบสอบถาม 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารและอาจารย์พลศึกษา ชุดที่ 2 สำหรับนักศึกษา ไปยังวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาทุกแห่ง จำนวน 348 ชุด ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มีการจัดโปรแกรมพลศึกษา ประกอบด้วย โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน โดยเน้นทางด้านส่งเสริมสมรรถภาพทางกายและคุณค่าทางด้านจิตใจ โปรแกรมการแข่งขันกีฬากายใน เน้นทางด้านให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา โปรแกรมการแข่งขันกีฬากายนอกและระหว่างสถาบัน เน้นทางด้านการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาสถาบันอื่น ๆ และโปรแกรมนันทนาการ เน้นทางด้านส่งเสริมให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ปัญหาการจัดและการดำเนินโปรแกรมผลศึกษาในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1. ด้านอาจารย์ผลศึกษา ประสบปัญหาในด้านไม่ได้สัดส่วนกับนักศึกษา ต้องทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ขาดแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้นในการปฏิบัติงาน
2. ด้านบุคลากรอื่น ๆ ประสบปัญหาในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและอาจารย์อื่น ๆ ขาดการนิเทศทางผลศึกษาและเจ้าหน้าที่รักษาพยาบาล
3. โปรแกรมการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน ประสบปัญหาในด้านหลักสูตร ขาดสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก
4. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน ประสบปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมตามความสนใจของนักศึกษา ขาดงบประมาณและผู้ตัดสินกีฬา
5. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างสถาบัน ประสบปัญหาในด้านนักศึกษาที่เป็นนักกีฬา การดำเนินการแข่งขันของเจ้าหน้าที่ การเข้าชมและเชียร์กีฬาของนักศึกษา
6. โปรแกรมนันทนาการ ประสบปัญหาในด้านสถานที่และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

ในด้านความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและการดำเนินโปรแกรมผลศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ไพฑูริย์ ทองหอม (2528 : ง-ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษา ในวิทยาลัยเกษตรกรรม" โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 ส่งไปยังผู้ช่วยผู้อำนวยการลักษณะงานกิจการนักศึกษา อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาผลศึกษา และอาจารย์ผลศึกษา ชุดที่ 2 ส่งไปยังนักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม 22 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยเกษตรกรรมมีการจัดโปรแกรมผลศึกษา ประกอบด้วย โครงการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในวิทยาลัย โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายนอกวิทยาลัย โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างวิทยาลัยหรือสถาบัน โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ ส่วนโครงการบรรดิกการทางผลศึกษา ไม่ได้มีการจัดขึ้นเลย

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดและดำเนินการโครงการสอนผลศึกษาในชั้นเรียน คือ เพื่อให้ศึกษามีทักษะพื้นฐานทางกีฬาและออกกำลังกายด้วยกิจกรรมผลศึกษาวิชาบังคับตาม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรมที่จัดสอนมากที่สุด คือ แอนดโมล วิชาที่จัดให้เป็นวิชาเลือกมากที่สุด คือ ตะกร้อ วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดและดำเนินการโครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในวิทยาลัย คือ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนได้เข้าร่วมในกิจกรรมพลศึกษา กีฬาที่จัดมากที่สุดในโครงการนี้ คือ ฟุตบอล วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดและดำเนินการโครงการจัดการแข่งขันกีฬานอกวิทยาลัย คือ เพื่อปลูกฝังทัศนคติในด้านการกีฬาตามอุดมคติ วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดและดำเนินการโครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างวิทยาลัยหรือสถาบัน คือ เพื่อปลูกฝังทัศนคติในด้านการเล่นกีฬาตามอุดมคติ วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดและดำเนินการเพื่อนันทนาการ คือ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ กิจกรรมที่นิยมจัดในโครงการนี้ ได้แก่ ฟุตบอล

ในด้านความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการลักษณะงานกิจการนักศึกษา อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาและอาจารย์พลศึกษากับนักศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดและดำเนินโปรแกรมพลศึกษา ทั้ง 5 โครงการ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา พบว่า โครงการพลศึกษาทั้ง 5 โครงการนั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

พิศมัย แก้วกล้า (2529 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อการจัดและดำเนินการโปรแกรมกีฬา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ" โดยส่งแบบสอบถามไปยังนิสิต นักศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 480 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิต นักศึกษา มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดและดำเนินการโปรแกรมกีฬาในมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการของนิสิต นักศึกษา ในทุกด้าน และนิสิต นักศึกษา มีความต้องการจะให้มหาวิทยาลัยจัดโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิต นักศึกษา ต่อการจัดโปรแกรมกีฬา ตามสภาพที่เป็นจริงในระหว่างมหาวิทยาลัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนความต้องการที่จะให้มหาวิทยาลัยจัดโปรแกรมกีฬาให้ นั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

วิรัช รัชกาล (2530 : ง) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการจัดการแข่งขัน 50 คน และคณะกรรมการดำเนินการแข่งขัน 250 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดและดำเนินการการแข่งขันกีฬาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาด้านต่าง ๆ ที่พบอยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาด้านการจัดทำสูจิบัตรและประกาศนียบัตร ได้แก่ การส่งรายชื่อให้นักกีฬาล่าช้าทำให้การจัดพิมพ์ล่าช้า ปัญหาด้านยานพาหนะ ได้แก่ ความล่าช้าจากการจราจร ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์มีน้อย และปัญหาการขาดงบประมาณในการจัดและดำเนินการการแข่งขัน
2. ความต้องการในการจัดและดำเนินการการแข่งขันนั้น พบว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขันและคณะกรรมการดำเนินการแข่งขัน ต้องการให้การจัดการแข่งขันดำเนินการต่อไปอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และให้เสร็จสิ้นภายใน 3 วัน โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมการแข่งขันให้มากขึ้น ควรจะให้ประธานอนุกรรมการ เป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการดำเนินการแข่งขัน กรรมการผู้ตัดสินไม่ควรเป็นอาจารย์ของแต่ละวิทยาเขต และควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

กริฟฟิน (Griffin 1966: 3707-A-3708-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาสำหรับผู้ชายในมหาวิทยาลัย" ผลการวิจัยพบว่า สถานที่สำหรับการจัดการสอนพลศึกษายังไม่เพียงพอ เครื่องอำนวยความสะดวกยังไม่เหมาะสม สถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งดีกว่าสถานที่ในร่ม อุปกรณ์การสอนประเภทสิ้นเปลืองยังมีน้อย การจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอ

เบคเคอร์ (Becker 1971 : 5172-A - 5173-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาสำหรับผู้ชายของวิทยาลัยชุมชนในรัฐโอริกอน" (An Evaluation of Physical Education Programs for Men on Oregon Community Colleges) โดยศึกษาเกี่ยวกับการจัดบุคลากร เครื่องอำนวยความสะดวก การจัดโปรแกรมกิจกรรม ความสนใจในวิชาชีพ และการจัดโปรแกรมการสอนของครู โดยใช้แบบประเมินของ เนลสัน-โคเมอร์ ออลเซน (Neilson-Comer Allsen) ส่งให้ผู้บริหารของ

วิทยาลัยชุมชน 12 แห่ง ในรัฐโอริกอน เป็นผู้ประเมิน ผลปรากฏว่า ความสนใจในวิชาชีพ ของครูผลึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก แต่มีการเตรียมตัวในด้านการสอนต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย เรื่อง เครื่องอำนวยความสะดวกต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย การจัดโปรแกรมทางด้านผลึกษาอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประเมินผลโปรแกรมผลึกษาทุก ๆ 5 ปี

ในปีเดียวกัน วิลมา สเปค เฮนน์ (Hein 1972 : 2149-A) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง "การจัดโปรแกรมพลาณามัยในโรงเรียนของมลรัฐชวาวย" โดยใช้แบบสอบถามตาม ผู้บริหารโรงเรียนในเมืองและนอกเมือง 65 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ ชาติการวางแผนที่ดี เนื่องจากขาดครูที่มีวุฒิผลึกษา ทำให้การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน ไม่ดีเท่าที่ควร ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไปและขาดวิธีการที่ดี

ฮอร์ดัน (Horton 1978 : 3450-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมิน ผลโปรแกรมผลึกษาในวิทยาลัยชุมชนของรัฐอาเคนซัส" โดยใช้แบบสำรวจของ เนลสัน คอมเมอร์ ออลเสน (Neilson-Comer-Allsen Score Card) ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มผู้ทำการสอนมีฐานะอยู่ในเกณฑ์ต่ำในวงการวิชาชีพ
2. ขาดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้าน
3. การจัดโปรแกรมกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในขั้นต่ำ
4. การช่วยเหลือทางด้านอาชีพอยู่ในขั้นสูง
5. โปรแกรมทางวิชาการของครูอยู่ในขั้นเฉลี่ยมาตรฐาน

วิลด์ (Wilke 1983 : 2278-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อนาคตของโครงการสอนผลึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษาโดยวิธีเคลฟ" โดยใช้แบบสอบถามตามผู้บริหารโครงการสอนผลึกษาทั่วไปของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ควรจะมีวิชาเกี่ยวกับสมรรถภาพของระบบหายใจ โภชนาการ และการควบคุมน้ำหนักของร่างกายให้มากขึ้น ซึ่งควรจัดให้มีภาคปฏิบัติด้วย
2. ผู้บริหารควร เข้าใจและ เห็นคุณค่าของกิจกรรมทางผลึกษาและต้องสนอง คอบต่อความต้องการของนักศึกษาด้วย
3. ควรพิจารณาจัดโครงการผลึกษาให้ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของกระบวนการ ศึกษา

4. ควรจัดให้เป็นวิชาที่นับหน่วยกิตการเรียนด้วย

5. ควรปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออกกำลังกายและเข้าร่วมกิจกรรม

ทางพลศึกษา เพื่อสุขภาพมากกว่าเพื่อแข่งขัน

6. บทบาทของโปรแกรมพลศึกษาจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

7. วิธีสอนกิจกรรมพลศึกษา ควรคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการ

ของผู้เรียน

8. ควรมีการรวมวิชาที่เข้าซ้อน เข้าด้วยกัน เพื่อประหยัดงบประมาณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย